

ע"פ 8808/14 - אלי פחימה נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים פליליים

ע"פ 8808/14

לפני:

כבוד השופט י' דנציגר

כבוד השופט צ' זילברטל

כבוד השופט מ' מזוז

המערער:

אלי פחימה

נ ג ד

המשיבה:

מדינת ישראל

ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו בתיק פ"ח 1065/09 שניתן על ידי כב' השופטים שרה דותן, שאול שוחט ושושנה אלמגור (הכרעת דין מיום 22.7.2014 וגזר דין מיום 13.11.2014)

תאריך הישיבה:

ז' באדר ב' התשע"ו (17.3.2016)

בשם המערער:

עו"ד מנחם רובינשטיין; עו"ד גדי רפפורט

עמוד 1

פסק-דין

השופט צ' זילברטל:

ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו בתפ"ח 1065/09, שניתן על-ידי כב' השופטים ש' דותן, ש' שוחטוש' אלמגור (הכרעת דין מיום 22.7.2014 וגזר דין מיום 13.11.2014), בגדרו הורשע המערער, בין היתר, בביצוע שתי עבירות של רצח בכוונה תחילה ונגזר עליו עונש מאסר של שני מאסרי עולם במצטבר. ייאמר כבר עתה, כי הערעור דנא מתמקד, רובו ככולו, בטענות שעניינן במישור העובדתי, ובהן כרוכות שאלות משפטיות באשר להרשעה בפלילים על-סמך ראיות נסיבתיות.

רקע ועובדות כתב האישום

1. ביום 12.8.2009, בסביבות השעה 00:30, נמצאה בפח אשפה בפינת הרחובות רש"י ועמל ברמת גן גופתה של ביאטריס רודוב ז"ל (להלן: ביאטריס), בת 62 במותה, כשהיא כרותת ראש וגפיים. עובר למותה התגוררה ביאטריס בדירה ברחוב סוקולוב 15 פינת רחוב החרושת 12 ברמת גן (להלן: הדירה), הממוקמת בסמוך למקום מציאת גופתה, ועבדה כמנהלת חשבונות בחברת "אפקון תעשיות" (להלן: החברה). למחרת נמצאו חלקים מגופת בתה של ביאטריס, דניס רודוב ז"ל (להלן: דניס; להלן ביחד: המנוחות), שהייתה בת 36 במותה, כשהם מפוזרים לאורכו של נחל אלכסנדר. דניס, אשר סבלה מבעיות נפשיות, התגוררה באילת עובר למותה, בדירה שנרכשה עבורה על-ידי אמה, כאשר בימים שקדמו להירצחה שהתה בדירת האם ברמת גן. בהמשך, ביום 16.8.2009, בהתבסס על ראיות שהצטברו אצל המשיבה, נעצר המערער, אשר קיים מערכת יחסית זוגית עם ביאטריס עובר להירצחה, בחשד למעורבות ברצח המנוחות.

2. ביום 23.9.2009 הוגש נגד המערער כתב אישום שייחס לו ביצוע שתי עבירות של רצח בכוונה תחילה לפי סעיף 300(א)(2) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: החוק); שיבוש הליכי משפט לפי סעיף 244 לחוק; גניבה לפי סעיף 384 לחוק; זיוף בכוונה לקבל דבר במרמה בנסיבות מחמירות לפי סעיף 418 לחוק; שימוש במסמך מזויף בנסיבות מחמירות לפי סעיף 418 סיפא לחוק; וקבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות לפי סעיף 415 סיפא לחוק.

3. על-פי עובדות כתב האישום, במועד לא ידוע, בין יום 10.8.2009 בשעה 22:30 לבין יום 12.8.2009 בשעה 00:30, גרם המערער בכוונה תחילה למותן של המנוחות בדירה או בסמוך לה. כל זאת, כאשר במועדים שאינם ידועים, בסמוך למציאת גופות המנוחות, ביתר המערער את גופותיהן והשליכן לפח אשפה ברמת גן ולנחל אלכסנדר. במהלך הימים שלאחר רצח המנוחות ועד ליום מעצרו של המערער, ביצע המערער פעולות רבות בדירה לשם העלמת הראיות למעשיו, במסגרתן, בין היתר, ניקה וקרצף את הדירה, העלים פרטי ריהוט וצבע חלק מקירותיה; השתמש ברכבה של ביאטריס (להלן: הרכב) לצורך העלמת הראיות למעשיו וניקה את הרכב באופן יסודי במטרה להעלים ראיות מפלילות; וכן גנב את ארנק של ביאטריס אשר הכיל את פנקס ההמחאות שלה, זייף המחאה על סך עשרת אלפים ש"ח ופדה אותה.

תשובת המערער לכתב האישום

4. המערער כפר במעשים שיוחסו לו בכתב האישום, הגם שהודה בעובדות הרקע שפורטו בו, לפיהן עובר למות המנוחות קיים קשר זוגי עם ביאטריס במשך מספר שנים, במקביל למערכות יחסים נוספות שקיים עם נשים אחרות באותה עמוד 2

תקופה, ובעיקר עם ר.צ., בלא ידיעת האחת על קיומה של רעותה. במסגרת הקשר בין ביאטריס למערער, נהג האחרון ללון בדירה מעת לעת, בעיקר במהלך סופי השבוע, וכן להשתמש ולהחזיק ברכב בדרך קבע. לגרסת המערער, גרסה אשר התפתחה ועברה שינויים כאלה ואחרים במהלך החקירה וניהול המשפט (כפי שיפורט להלן), בלילה שבין 10.8.2009 לבין 11.8.2009 התגלע ויכוח בין המנוחות, שגלש גם לאלימות פיזית בין השתיים, במהלכו הודיעה דניס לביאטריס שהיא חוזרת לאילת ויצאה מהדירה, כאשר ביאטריס דולקת אחריה. המערער טען, כי מאז אותו אירוע לא פגש עוד במנוחות. כמו כן, המערער אישר כי פדה המחאה על סך עשרת אלפים ש"ח שקיבל מביאטריס, בהכחישו את זיופה.

ההליך בבית המשפט המחוזי והכרעת הדין

5. במסגרת ההליך שהתנהל בבית משפט קמא, לא הייתה מחלוקת כי לא עלה בידי המאשימה להציג ראיות ישירות שיהיה בכוחן להוכיח שהמערער ביצע את המעשים מושא כתב האישום, כאשר כלל הראיות שהוצגו על-ידי התביעה היו ראיות נסיבתיות כאלה ואחרות. לאחר בחינה מקיפה של הראיות הנסיבתיות ומשקלן המצטבר אל מול גרסתו של המערער, הרשיע בית המשפט המחוזי את המערער בעבירות שיוחסו לו בכתב האישום, לאחר שמצא כי הרשעתו היא המסקנה האפשרית היחידה העולה מן הראיות שהובאו. יצוין כבר עתה, כי הליך ההוכחות שנוהל בבית המשפט המחוזי, שבתומו הורשע המערער, היה ארוך ומקיף ביותר - הוגשו בגדרו מאות ראיות מסוגים שונים, ונשמעו כמאה עדים שעדויותיהם תועדו על-גבי פרוטוקול בן אלפי עמודים. להלן יפורטו עיקרי הראיות שהובאו בהליך, כמו גם קביעותיו ומסקנותיו של בית המשפט המחוזי ביחס אליהן - קביעות אשר הובילו להרשעה האמורה.

השתלשלות האירועים עובר למציאת הגופות

6. יום היעלמות המנוחות: בפעם האחרונה נראו המנוחות בחיים (על-ידי אדם שאינו המערער) בשעות הערב המאוחרות של יום 10.8.2009 על-ידי ע.פ., בנו של המערער, אשר ביקר בדירה. על-פי אמרותיו במשטרה ועדותו בבית המשפט (ת/38 ו-ת/39; עמ' 125 לפרוטוקול), בצאתו מן הדירה בשעה 22:30 לערך נותרו בה המנוחות והמערער.

7. עמית לעבודה של ביאטריס מסר באמרתו (ת/27), כי מוקדם יותר באותו היום ביקשה ביאטריס לסיים את יום עבודתה מוקדם מהרגיל. עמיתה נוספת של ביאטריס (להלן: אורנה) העידה כי באותו היום הודיעה לה זו האחרונה שהיא עשויה לצאת מוקדם מן העבודה ואף לקחת מספר ימי חופש בשל תכניות שקבעה עם המערער. ביאטריס הוסיפה וציינה בפני אורנה כי יתכן שהיא עתידה לערוך שינוי בחייה - לעבור לגור עם המערער בבית בתו ברמת גן, כך שדניס תוכל לגור בדירתה-שלה ולהיות קרובה אליה. על-פי עדותה של אורנה, ביום 10.8.2009 יצאה ביאטריס ממקום העבודה בשעה 15:00, כשהמערער הגיע לאספה. מאז היא לא הופיעה שוב לעבודתה. יצוין כבר עתה, כי בהמשך עדותה הבהירה אורנה, שנוכח שיחתן האמורה, כשביאטריס לא התייצבה לעבודה ביום למחרת, לא ייחסה לכך אורנה חשיבות רבה, אך לאחר שביאטריס החסירה יום עבודה נוסף מבלי להודיע דבר לממונים עליה, התקשרה אורנה לדירה ביום 12.8.2009. המערער הוא שענה לטלפון, ומסר לאורנה כי בעקבות מריבה עם בתה נסעה ביאטריס לאילת ולא לקחה עמה את מכשיר הטלפון הנייד שלה (עמ' 301-305 לפרוטוקול). ביום ראשון, 16.8.2014, לאחר שביאטריס לא הופיעה לעבודה מספר ימים, פנו עמיתה למנכ"ל החברה, וזה האחרון הודיע למשטרה על היעדרה (ת/42). כל זאת לאחר שנמצאה גופתה של ביאטריס, אך בטרם זוהתה.

8. בני משפחת ש., המתגוררים בבניין שמול דירתה של ביאטריס והכירו אותה עקב יחסי השכנות, כמו גם את המערער שנהג לפקוד את דירתה, העידו באשר להתרחשויות בלילה שבין 10.8.2009-11.8.2009. על-פי עדות אם המשפחה, נ.ש., בשעה 01:45 באותו הלילה נשמעו צעקות וצרחות רמות, בעקבותיהן הביטה מבעד לחלון וראתה את

המערער יוצא למרפסת הדירה, מסתכל לצדדים, נכנס חזרה לדירה וסוגר את תריס המרפסת. כדקה לאחר מכן שמעה נ.ש. קולות של "חפירות" ו"מכות גרזן" (עמ' 66-67 לפרוטוקול). בהודעתה המוקלטת של נ.ש. מיום 16.8.2009 היא ציינה כי הצעקות ששמעה בתחילה, בטרם הסתכלה מבעד לחלון, נשמעו כזעקות לעזרה של אישה; וכי המערער, בצאתו למרפסת, "הסתכל ככה כאילו שהוא מחפש מאיפה הרעש" (ת/16, עמ' 60 ו-62 בהתאמה).

גם שני ילדיה של נ.ש., תמכו בעדויותיהם ובאמרותיהם במשטרה בעדותה של אמם באשר לצרחות ולרעשים שנשמעו, אך השניים לא ראו את המערער יוצא למרפסת הדירה. ל.ש. ציין כי שמע בסביבות השעה 01:30 באותו הלילה זעקות "לא נורמליות" של בחורה; לאחר שפסקו הצעקות שמע ל.ש. "רעש של מהלומה כל כמה דקות, רעש שנשמע כאילו את לוקחת ברזל ונותנת מכה על חול מוצק", בהבהירו כי הצעקות ורעשי המהלומות הגיעו מאותו הכיוון (ת/18, עמ' 1, ש' 15-17). בעדותו הבהיר כי הוא לא ראה בעצמו את המערער יוצא למרפסת הדירה, אך סיפר כי אמו אמרה לו שהשכן "יצא גם, הוא כנראה גם רצה לבדוק" (עמ' 108 לפרוטוקול). צוין, כי שלושת בני המשפחה, לא מיקמו את הקולות ששמעו כמגיעים מדירתה של ביאטריס, והעריכו כי אלו הגיעו מכיוון בנין מספר 10 או 12 ברחוב החרושת. עוד צוין, כי רק לאחר שבני המשפחה שמעו על מציאת הגופה בפח האשפה בסמוך למקום מגוריהם, קישר ל.ש. בין הגופה שנמצאה לבין הקולות ששמע, ועל כן פנה לחבר שאחיו משרת במשטרה, וזה האחרון הפנה את החוקרים לבני המשפחה. כל זאת, בטרם זוהתה הגופה. בית משפט קמא ציין בהכרעת דינו, כי מעדויותיהם של בני משפחת ש. עולה בבירור שהצעקות והרעשים שנשמעו באותו הלילה היו חריגים ומטרידים, כאשר רק בשל חששם מהתוצאות האפשריות ורצונם להדחיק את משמעות האירועים, נמנעו בני המשפחה מלנקוט בפעולה כלשהי על-אתר.

9. בנוסף, ג'נט אלמבאי (להלן: אלמבאי), עובדת זרה המטפלת בקשישה המתגוררת בקומה השלישית בבנין בו מצויה הדירה, העידה כי מספר ימים עובר לגביית הודעתה במשטרה ביום 16.8.2016, התעוררה באמצע הלילה למשמע צעקות של אישה. ג'נט לא ידעה לומר באיזה תאריך במדויק שמעה את האמור. בחקירתה הנגדית הבהירה אלמבאי כי אינה יודעת בוודאות האם הרעשים הגיעו מהקומה השנייה (בה ממוקמת דירתה של ביאטריס) או הרביעית בבנין, אך הדגישה כי אלו בקעו מן הבנין עצמו ולא הגיעו מהשביל שמחוץ לבית (עמ' 119 לפרוטוקול).

10. מן המתואר עד כה הסיק בית המשפט המחוזי, כי עדויותיהם של בני משפחת ש. בשילוב עם עדותה של אלמבאי, ממקמים את רצח המנוחות בלילה שבין 10.8.2009-11.8.2009, בשעה 01:45 בקירוב, בדירה. כל זאת, כאשר נקבע כי המערער היה בדירה באותם הזמנים, ואף היה ער.

התנהלות המערער בימים שלאחר היעלמות המנוחות ועד למעצרו

11. נוכחות המערער בדירה: בית המשפט המחוזי עמד באריכות על עדויות רבות של שכנים ומכרים אשר מיקמו את המערער בדירה בימים שבין 12.8.2009 לבין 16.8.2009, יום מעצרו. בין היתר, צוינה אמרתה של נ.ש. (ת/22), לפיה ביום 14.8.2009, יום שישי, היא ראתה את המערער מנקה את הדירה. כמו כן, בנוסף לשיחת הטלפון שביצעה אורנה לדירה, כמפורט לעיל, ביום 12.8.2009 התקשרה לדירה גם זיוה קליימן (להלן: זיוה), חברתה הטובה של ביאטריס, וגם הפעם המערער הוא שענה לשיחתה. זיוה העידה כי המערער נשמע נסער. לאחר שזיוה הביעה פליאה על כך שלא ניתן להשיג את ביאטריס בדירתה או בעבודתה, בישר לה המערער כי ביאטריס רדפה אחר דניס באמצע הלילה, לאחר שזו האחרונה "השתגעה", וכי היא אינה עונה לטלפון הנייד כיוון שהשאירה אותו בדירה. המערער הבהיר לזיוה כי בכונתו לנסוע לאילת לחפש את המנוחות, והבטיח לשוב ולעדכן אותה בהמשך. בשעות הערב של אותו היום חייג המערער לזיוה, כאשר על-פי עדותה הוא נשמע רגוע בשיחה זו, וציין בשנית כי בכונתו לנסוע לאילת. בשעות אחר הצהריים של יום 16.8.2009, בסמוך לפני מועד מעצרו, התקשר המערער לזיוה ודיווח כי החליט שלא לנסוע לאילת לחפש את ביאטריס

(עמ' 586-589 לפרוטוקול).

12. בית המשפט המחוזי קבע שלרקע מקבץ העדויות שפירט ניתן לקבוע כי המערער שהה מעת לעת בדירה בין התאריכים 12.8.2009-16.8.2009 ואף ביצע שם עבודות ניקיון. בהקשר לכך ציין, כי ממילא המערער אישר בעדותו כי בין יום שני, 10.8.2009, המועד בו נראו לאחרונה המנוחות בחיים, לבין יום חמישי, 13.8.2009, העביר את לילותיו בדירה, כשהוא יוצא ממנה וחוזר אליה במהלך היום; וכי רק ביום 13.8.2009 חזר ללון בדירתה של ר.צ. (עמ' 1173 ו-1228 לפרוטוקול). משכך נראה, כי התקופה בה ביקר המערער בדירה אף ארוכה יותר מכפי שציין בית משפט קמא.

13. ניקיון הרכב: ממצאים נוספים באשר להתנהלות המערער בתקופה שבין היעלמות המנוחות לבין מועד מעצרו נגעו לניקיון שביצע ברכבה של ביאטריס. בטרם אדרש לממצאים אלו יצוין, כי אין חולק שעובר לאירועים מושא הפרשה דנא נהג המערער ברכבה של ביאטריס כמנהג בעלים במשך תקופה ארוכה.

בפני בית המשפט המחוזי הובאו שתי עדויות לפיהן המערער הגיע ביום שישי, 14.8.2009, למִצְבָּעָה לרהיטים בתל אביב שאת שני בעליה הכיר - חיים לוי (להלן: חיים) ורחמים שישו (להלן: רחמים). באמרתיו מסר חיים כי המערער דרש ממנו בתקיפות להשתמש בצינור לחץ אוויר לשם ניקוי הרכב, ודווח כי המערער ביצע ניקוי יסודי, במסגרתו, בין היתר, הוציא את המושב האחורי ממקומו (ת/31 ו-ת/31א). רחמים ציין, בהתייחס לאופי הניקוי שביצע המערער ברכב: " ... דיברנו בינינו בבית המלאכה האם הוא רוצה למכור את האוטו כי הוא עושה פסח ברכב" (ת/30, עמ' 2); כמו גם שהמערער הוציא את כל תכולת הרכב ונכנס עם גופו לתא המטען במהלך הניקיון שערך (עמ' 193-194 לפרוטוקול). בנוסף, בהתאם לאמרתו ולעדויות של שמואל אשכנזי (להלן: שמואל), בעל מסגריה (המצויה בסמוך למִצְבָּעָה) בה עבד המערער בעבר, ביום ראשון שלאחר מכן, 16.8.2009, הגיע לעסקו המערער וביקש לשטוף את רכבו עם צינור המים, אך סורב והופנה לשטוף רכבו בתחנה שבמקום (ת/36א; עמ' 233 לפרוטוקול). יצוין, כי ההגנה לא חלקה על שנמסר בעדותו של שמואל, אך ניסתה לקעקע את עדותם של רחמים וחיים באשר להימצאותו של המערער במִצְבָּעָה ב-14.8.2009. בית המשפט המחוזי מצא את עדותם של רחמים וחיים מהימנה ואף ציין כי ממילא גם המערער מסר בעדותו כי הגיע למִצְבָּעָה באותו היום (עמ' 1132 לפרוטוקול). על-יסוד האמור נקבע, כי לפעולות הניקיון האינטנסיביות והבלתי-שגרתיות שביצע המערער ברכב יש חשיבות רבה נוכח העובדה כי הרכב נבדק מספר פעמים לאיתור דם סמוי, ולא נמצאו ממצאים.

ממצאים בדירה

14. ממצאים הנוגעים לניקיון הדירה וצביעתה: אנשי משטרה נכנסו לראשונה לדירה בשעות הצהריים של יום 16.8.2009. בקצירת האומר יצוין, והעניין מפורט בהכרעת הדין בהרחבה, כי מראיות ועדויות שונות של שוטרים וחוקרים שנכנסו לדירה באותו היום ובימים העוקבים שלאחר מכן, עלה כי בדירה התבצעו פעולות ניקוי יסודי. כך, בין היתר, שרר בדירה ריח של חומרי ניקיון, אותרו סימני ניגוב במקומות שונים, שטיחים הונחו לייבוש במרפסת הדירה וכרית הספה הייתה תלויה לייבוש בחלון המטבח. כמו כן, בחקירתו ציין ע.פ. כי ביום ביקורו בדירה (10.8.2009), היה מונח על הספה שבסלון הדירה כיסוי בהיר (ת/39א), כאשר כיסוי שכזה אף מתועד בצילום מיום 2.6.2009 בו נראה המערער בסלון הבית. בחיפוש שנערך בדירה לא נמצא הכיסוי האמור. ביום 17.8.2009 הגיעה לדירה רפ"ק דרורית כהן (להלן: כהן), מומחית לניתוח טביעות אצבע, עם איש משטרה נוסף (להלן: מגורה). לאחר שהשניים ריססו את מרבית חלקי הדירה (מטבח, סלון, מסדרון וחדר שינה) בתמיסת ניהדרין, עלה בידם לפתח שלוש טביעות אצבע בלבד (ת/193), שתיים מהן זוהו בהמשך כטביעות אצבעותיו של המערער. לא נמצאה ולו טביעת אצבע אחת של מי מהמנוחות. זאת ועוד, כהן העידה באשר לחריגות ממצא זה ואף ציינה כי לא רק שלא נמצאו טביעות אצבעות רבות בדירה, אלא שגם לא נמצאו סימנים אחרים שמצופה שיימצאו במקום בו מתגוררים אנשים - לדוגמא, שומנים, אבק וכדומה.

15. בית המשפט המחוזי קבע שממכלול העדויות והראיות עולה, כי הדירה נוקתה באופן יסודי לאחר מועד היעלמות המנוחות, כאשר האדם היחיד ששהה בה במהלך תקופה זו, בהתאם לעדויות שפורטו לעיל, הוא המערער.
16. בנוסף, כהן ומגורה העידו כי עם כניסתם לדירה הריחו ריח של צבע טרי (עמ' 535 ו-559 לפרוטוקול). ב"ד"ח בדיקה - זירה" שנערך בעקבות ביקור השניים בדירה ביום 17.8.2009, צוין כי הדירה "נמצאה נקייה ומסודת בצבע טרי. במהלך ריסוס הדירה בנינהדרין התגלו מתחת לשכבות צבע התזות רבות של חומר החשוד כדם" (ת/193; ממצאים הנוגעים לכתמי דם בדירה יפורטו להלן). כמו כן, במסגרת בדיקה שנעשתה למערער ביום 16.8.2009, יום מעצרו, הבחין רפ"ק ווליניץ, אשר ביקר מוקדם יותר באותו היום בדירה, כי בציפורני המערער מצויים שרידי צבע המזכירים את הצבע שעל חלק מקירות הדירה - גוון אפרסק. רפ"ק ווליניץ ציין בעדותו כי ממצא זה התקשר לו ל"ריח קל של צבע טרי, לא ריח חד משמעי" ששרר בדירה (עמ' 668 לפרוטוקול). בדו"ח תפיסת מוצגים מז"פ שנערך באותו היום, צוינו שרידי הצבע שנמצאו בציפורני המערער ביד ימין, ונכתב, תחת "פעולות נדרשות", כי יש להשוות בין שרידים אלו לבין צבע קיר הדירה (ת/109). כמו כן, בדו"ח פעולה מיום 17.8.2009 ציין רפ"ק ווליניץ כי הוא שב לדירה בעקבות חשד שהדירה נצבעה ועל-מנת לבצע דגימות צבע מקירות הדירה לצורך השוואתם לחומר שידגם מידי המערער (ת/243).
17. בחוות דעתו של נדב לוין (להלן: לוין), ראש מעבדת סימנים וחומרים במחלקה לזיהוי פלילי, ובחוות דעתו המשלימה, הובאו ממצאי בעקבות השוואה בין דגימה שנלקחה מפח צבע בגוון אפרסק שנתפס בדירתה של ר.צ.; דגימות צבע מקירות הדירה, מרצפותיה ומחפצים שונים בה; ושרידי חומר שנדגמו מציפורניו של המערער. לוין העריך שניתן לקבוע כי קיים מקור משותף למדגמי הצבע המיוחסים לדירה ולדגימת הצבע שנלקחה מפח הצבע בדירתה של ר.צ., אך הוסיף כי אין באפשרותו לקבוע אם קיים מקור משותף לשרידי החומר מציפורניו של המערער ולדגימות הצבע שנלקחו מהדירה ומדירתה של ר.צ., וזאת, בעיקר, בשל הבדלים בכמות הסיידן. בצד זאת הובהר, כי הבדלים אלו יכולים להיות נעוצים בניקוי ידיו של המערער "בחומר ניקוי חומצי או קורוזיבי, היכול להמיס את התרכובות המכילות סיידן שבצבע". בעקבות האמור, קבע בית המשפט המחוזי כי פח הצבע שנמצא בדירתה של ר.צ. הוא מקור הצבע בו נצבעה הדירה. צוין, כי מסקנה זו זוכה לחיזוק באמרתה של ר.צ. לפיה כאשר המערער הביא את פח הצבע לדירתה היה האחרון מלא, ואילו כאשר נפתח על-ידי חוקרי המשטרה שערכו חיפוש בביתה, הבחינה כי חסר בו צבע (ת/63).
18. בין הצדדים לא הייתה מחלוקת כי בתצלום מיום 2.6.2009, בו נראה המערער בסלון הדירה, צבוע קיר הסלון בגוון בהיר, בעוד שבעת כניסת אנשי המשטרה לדירה היה אותו הקיר, כמו גם קירות נוספים בדירה, צבוע בגוון אפרסק. לוז המחלוקת בהקשר זה נגע למועד צביעת הדירה - האם בטרם מועד היעלמות המנוחות או שמא לאחריו. בית המשפט המחוזי דחה את טענת ההגנה לפיה הדירה נצבעה כחודש וחצי לפני היעלמות המנוחות, אשר התבססה על עדותו של משה טמיר (להלן: טמיר), שכן של ביאטריס, לפיה כחודש וחצי-חודשיים עובר לגביית אמרתו (נ/30, 19.8.2009) הבחין במערער עומד במרפסת הדירה עם מברשת צבע ביד ולצדו שני דל"י-צבע ומברשת לצביעה. בהקשר זה צוין, כי המערער באמרתיו ובעדותו הכחיש מכל וכל שצבע אי-פעם את הדירה, וטען כי צבע האפרסק על קירות הדירה נמצא שם "כמה חודשים טובים" לפני היעלמות המנוחות, וכי המנוחה כנראה צבעה את הקירות בעצמה (עמ' 1369 לפרוטוקול). עוד צוין, כי עדותו של טמיר מתיישבת עם אמרתה של ליזה סידי, שהוגשה בהסכמה, לפיה המערער צבע את דירתה כחודש לפני שנגבתה אמרתה ביום 24.8.2009 (ת/93), כלומר יש הסבר לכך שהמערער נראה כשבידו מברשת ולצדו דל"י-צבע.
19. מנגד התייחס בית המשפט לראיות המעידות כי צביעת הדירה ארעה לאחר היעלמות המנוחות. ראשית, באמרתו של ע.פ. במשטרה דיווח האחרון כי הוא אינו זוכר את צבע קירות הבית ביום ביקורו, 10.8.2009, אך ציין כי כנראה מדובר בצבע "קרם או לבן", וכי "הצבע לא היה צעקני". לשאלת החוקר מהו צבע צעקני, ענה ע.פ.: "צהוב זוהר או וורד בהיר". בית המשפט המחוזי הבהיר, כי מצילומי הדירה (ת/118) נלמד שהקירות היו צבועים בצבע "אפרסק חזק ובלוט". שנית,

צוינה התרשמותם של שוטרים שונים שהגיעו לדירה מריח של צבע טרי. שלישית, מחוות דעתו של רפ"ק צ'רנוברודה (ת/122א), כמו גם מתמונות הדירה ועדויות נוספות, עלה כי הדירה נצבעה בצורה שאינה אחידה - כך למשל, במטבח נמצאו קירות שחלקם צבועים בצבע אפרסק וחלקם בלבן; על רצפת הסלון הושארו כתמי צבע; ועל משקוף המסדרון נמרח כתם צבע גדול באופן מרושל. בית המשפט המחוזי ציין בהקשר זה, כי במספר עדויות שהובאו בפניו צוין כי ביאטריס הייתה אישה "נקיה ופדנטית", ועל כן אופן הצביעה אינו תואם את קפדנותה. רביעית, כפי שיפורט להלן, בית המשפט המחוזי ייחס משקל משמעותי לקיומו של דם המיוחס לדניס שנמצא כלוא בין שכבת הצבע הישנה לשכבת הצבע החדשה.

20. ממצאים הנוגעים לכתמי דם בדירה: עם כניסת המשטרה לדירה, נמצאו במקומות שונים בדירה, בעיקר בסלון, כתמי דם זעירים. בעקבות מציאתם, בעין בלתי-מזוינת, החלו להתבצע פעולות פיתוח וחשיפה במטרה לבחון קיומם של כתמי דם נוספים במקום. בחוות דעתו של רפ"ק צ'רנוברודה מתועדים כלל כתמי הדם והכתמים החשודים כדם שנמצאו בדירה (ת/122א). בחוות דעת ביולוגית של ד"ר פרוינד מהמכון לרפואה משפטית (ת/291), פורטו המקומות בהם נמצאו כתמי דם אדם, כמו גם הממצאים שעל-פיהם ניתן לשייך את מקור הדנ"א למי מהמנוחות או למערער. מרבית כתמי הדם שויכו לדניס. כתמי הדם השייכים לדניס נמצאו בעיקר באזור סלון הדירה, בין היתר, בין חריצי המרצפות בסמוך למרפסת; על דופן דלת התריס ביציאה מן הסלון למרפסת; על חלקה העליון והתחתון של ויטרינה בסלון; על ריפוד דמוי עור של ספה תלת-מושבית, כאשר במקום אחר בספה נמצאו סימני חתך, כשבתוך חומר המילוי נמצא דמה של דניס; ועל-גבי תיק וארנק אשר היו מונחים בתוך תיק אחר. כתמי דמה של ביאטריס נמצאו בחדר השינה - על פסלון שהיה מוצב על גג שידה; על דופן הטלוויזיה; ועל השידה הימנית והשמאלית. דמו של המערער זוהה על משקוף חדר השינה בגובה של 1.90 מטר ועל דופן דלת ארון-מראה בחדר השינה. רפ"ק צ'רנוברודה ציין בחוות דעתו כי חלק מכתמי הדם ששויכו למנוחות מופיעים בתצורת התזה, ועל כן דומה כי אלו נוצרו על-ידי פגיעה במנוחות שגרמה להתזת כתמי דם או על-ידי הנפת עצם המוכתם בדמה של המנוחה.

21. כמו כן, נלקחו חמש דגימות של קילופי קיר מקירות הסלון, וזאת לאחר שבמסגרת שימוש בחומר כימי על קירות אלו נחשפו כתמים שנחשדו כדם שלא ניתן היה להבחין בהם קודם לכן, ולאחר ש"בדיקת שדה" העלתה תוצאה חיובית לנוכחות דם אדם. בדיקה שערכה ד"ר פרוינד לקילופי הקיר האמורים לא העלתה תוצאות חיוביות, והדגימות הועברו למשה שפיצן (להלן: שפיצן) מהמעבדה הביולוגית של מז"פ לצורך עריכת בדיקה מסוג אחר. בחוות דעתו קבע שפיצן (ת/290), כי בארבע מן הדגימות נמצא דם אדם - בשתיים מהן לא נותר די חומר לשם מיצוי דנ"א, ואילו בשתיים האחרות (שנלקחו מן הקיר הדרומי ומן הקיר המזרחי) התקבל פרופיל דנ"א נקבי זהה. בחוות דעתה המשלימה של ד"ר פרוינד (ת/295) נקבע, כי אותו פרופיל דנ"א שייך לדניס. בעדותו בבית המשפט ציין שפיצן, כי הדם שנמצא בדגימות קילופי הקיר היה כלוא בין שכבת הצבע הלבן לשכבת צבע האפרסק "כמעין סנדוויץ'" (עמ' 998 לפרוטוקול). בית המשפט דחה את טענות ההגנה באשר לאופן עריכת הבדיקה לדגימות שנלקחו מקירות הסלון, וקבע כי ראיה זו, בצירוף הראיות הנוספות לעניין מועד צביעת הדירה, "מהווה ראיה חד משמעית" לכך שהמערער צבע את הדירה לאחר היעלמות המנוחות ובמטרה להעלים ראיות למעשיו.

22. בית המשפט המחוזי דחה את ניסיונו של מומחה ההגנה יהודה סורסקי להסביר כל כתם דם לכשעצמו, כמו גם את סברתו של מומחה ההגנה אבנר רוזנגרטן (להלן: רוזנגרטן) לפיה ייתכן שכתמי הדם נוצרו במועדים שונים. עוד נשללה טענתו של רוזנגרטן לפיה היעדר ממצא דמי השייך למנוחות בחדר האמבטיה מעיד כי המנוחות לא נרצחו או בותרו בדירה, שכן הובהר כי בהערכתו זו לא ניתן משקל מספק לכך שלרשות המערער עמדו חמישה ימים להעלמת הראיות למעשים. כמו כן נקבע, כי גרסתו של המערער, לפיה כתמי הדם נוצרו כתוצאה ממריבות אלימות בין דניס לביאטריס, הלכה והתפתחה במהלך חקירתו ועדותו בבית המשפט, והובהר כי גם בהינתן שיש בה ממש, אין בה כדי להסביר את כמות הדם

שנמצא, מיקומו ותצורת פיזורו. לפיכך נקבע, כי עצם מציאת מקבצי כתמי דם רבים במקומות שונים ובלתי-סבירים בדירה, חלקם מתחת לשכבת הצבע הטרי, מבלי שקיים הסבר סביר להימצאותם, מובילים למסקנה המתבקשת לפיה רצח המנוחות בוצע בדירה. הובהר, כי אמנם לא ניתן לקבוע בוודאות עניינים שונים, ובהם היכן בוצע ביתור גופות המנוחות, אך נקבע כי אין בכך כדי לפגוע במסקנה באשר לזירת הרצח וזהות המבצע.

גניבת ארנקה של ביאטריס וזיוף ההמחאה

23. בשעות הערב של יום שישי, 14.8.2009, נמצא ארנקה של ביאטריס באזור התחנה המרכזית בתל אביב-יפו. בתוך הארנקה נמצא, בין היתר, פנקס המחאות של ביאטריס ובתוכו המחאה עליה נרשם הסכום עשרת אלפים ש"ח בספרות ובמילים. כמו כן, בסמוך לפנקס ההמחאות נמצאה המחאה נוספת ועליה טביעת אצבעו של המערער. בבית המשפט המחוזי הוצגו ראיות לפיהן ביום 12.8.2009 ביקש המערער מחברו (להלן: שלומי) לרשום בהמחאה השייכת לביאטריס סכום של עשרת אלפים ש"ח בספרות ובמילים (עמ' 150 לפרוטוקול). שלומי זיהה את ההמחאה שנמצאה בתוך פנקס ההמחאות בארנקה של ביאטריס, והבהיר כי מדובר בהמחאה שסכומה נרשם על-ידו (עמ' 152 לפרוטוקול). לפיכך נקבע, כי פנקס ההמחאות של ביאטריס היה בידי המערער ביום 12.8.2009.

בנוסף, כאמור, המערער הודה כי ביום 13.8.2009 פרע המחאה של ביאטריס בסך עשרת אלפים ש"ח, וטען כי ביאטריס היא שרשמה את ההמחאה לזכותו עובר להיעלמה. ואולם, בחוות דעתו של ניצן ניב ממעבדת מסמכים במז"פ (ת/268), נמצא כי יש זהות בין כתב היד שעל ההמחאה לבין כתב ידו של המערער, וכי אין זהות בין כתב היד האמור לבין כתב ידה של ביאטריס. לפיכך קבע בית המשפט המחוזי, בין היתר, כי המערער זייף את ההמחאה האמורה והעז לפדותה מאחר שידע כי ביאטריס אינה עוד בין החיים.

ממצאים הקושרים את המערער לזירות בהן נמצאו גופות המנוחות

24. הטלפון הנייד בו עשה המערער שימוש אוכן בשעות הבוקר של יום 10.8.2009 בקניון "אם הדרך" שליד מחלף ינאי, ובהמשך במגדל המים במכמורת - כל זאת, בשתי אנטנות סמוכות המכסות את נחל אלכסנדר (בו, כזכור, נמצאו חלקים מגופתה של דניס). בשעות הערב של אותו היום אוכן המערער בבית יצחק באזור מחלף נתניה, ובבוקרו של יום המחרת, 11.8.2009, אוכן המערער שוב באזור נתניה. המשיבה טענה כי מנתונים אלו ניתן להסיק כי לאחר שהמערער רצח וביתר את גופות המנוחות בלילה שבין 10.8.2009-11.8.2009 הוא נסע לכיוון נחל אלכסנדר שם השליך את גופתה של דניס, ולאחר מכן עשה את דרכו חזרה לרמת גן במהלך הבוקר. בית המשפט הבהיר, כי קביעה מעין זו אמנם אפשרית מבחינת לוח הזמנים, אך אינה יכולה להתבסס אך ורק על נתוני תקשורת כגון-דא, המלמדים כי המערער שהה בתא שטח שמכסה גם את נחל אלכסנדר, כאשר אין ממצאים חיצוניים נוספים התומכים בטענת המשיבה.

25. אשר לזירה בה נמצאו חלקי גופת ביאטריס - בפח האשפה בו נמצאו חלקי גופתה נמצאו גם מצעים, חלקם מוכתמים בחומרים החשודים כדם. המשיבה הגישה חוות דעת וחוות דעת משלימה של יהודה נובוסלבסקי מהמעבדה לסימנים וחומרים (ת/300 ו-ת/300א), בהן נקבע, בין היתר, כי "אפשרי בהחלט" ששתי ציפות שנמצאו בפח האשפה היו בעבר חלק משתי מערכות מצעים שונות שנמצאו בדירה, וזאת על סמך בחינה חזותית של המצעים. בהקשר זה קבע בית המשפט המחוזי, באמצעו את קביעתו של מומחה ההגנה רוזנגרטן, כי לשם קביעת מקור משותף לפרטים האמורים, לא די בהשוואה חזותית בלבד ויש צורך בעריכת בדיקה מדעית. צוין, כי אמנם הפסיקה הכירה בעבר בהשוואה חזותית בין פרטים כראייה נסיבתית בעלת ערך וחשיבות. ואולם, בין היתר בהתחשב בכך שנמצאו בפח האשפה כלי מיטה נוספים שלא תאמו

למערכות מצעים אחרות שבדירה, נקבע כי לא נמצאה ראייה פורנזית הקושרת את המערער לזירת פח האשפה.

26. בנוסף, ר.ש., בתה של נ.ש., דיווחה באמרותיה במשטרה כי בסביבות השעה 23:30 ביום 11.8.2009 (כיממה לאחר שמיעת צעקות ורעשים על-ידי בני משפחת ש.) ראתה מבעד לחלון אדם עם פח זבל עומד באזור הבניין שברחוב חרושת 12 (הבית בו מצויה דירתה של ביאטריס). משהבחין אותו אדם ברכב משטרה עובר ברחוב הסמוך, הצמיד את הפח הירוק בו החזיק למדרגות הבניין. לאחר שרכב המשטרה עזב את המקום, התקדם אותו אדם, כשהוא מוביל את הפח, במורד רחוב החרושת לכיוון רחוב הפודים או רחוב רש"י (ת/19, עמ' 2). יוזכר, כי התרחשות זו ארעה כשעה לפני שנמצאה גופתה של ביאטריס בפח ברחוב רש"י. בית המשפט קבע, כי מאחר שר.ש. לא זיהתה את המערער כאותו אדם שהוביל את הפח, לא ניתן לייחס קשר כלשהו בין המערער לבינו.

גרסת המערער

27. בתחילה, ובטרם פנה לבחון את גרסתו, ציין בית משפט קמא את התרשמותו הכללית מהתנהלות המערער. הובהר, כי מצפייה בחקירותיו במשטרה וקריאת תמליליהן הצטיירה תמונה של אדם "המהתל בחוקריו, מתחמק ממתן תשובות ומעמיד פנים של מי שאינו מבין את השאלות המופנות אליו", וזאת תוך עמידה על דוגמאות קונקרטיות להמחשת התרשמות זו. בית המשפט הוסיף, כי גם בעת מתן עדותו דבק המערער בהתנהלותו זו - דיבר בהתלהמות ונמנע ממתן תשובות ענייניות ועקביות. כך למשל, צוין שבמהלך עדותו התכחש המערער לדברים שנאמרו על-ידו בחקירותיו במשטרה, כאשר לאחר שהושמעו לו ההקלטות הרלבנטיות, טען כי אינו שומע טוב ואינו מבין דבר. לאחר דברים אלו, פנה בית המשפט המחוזי לבחון את גרסתו של המערער לאירועים.

28. בית משפט קמא תיאר באריכות כיצד גרסתו של המערער התפתחה ועברה שינויים במהלך החקירה וניהול המשפט בהתאם לראיות שהוצגו בפניו, ועל כן קבע כי מדובר בגרסה שאינה מהימנה. כך לדוגמא, בחקירותיו הראשונות טען המערער, באשר ליום היעלמות המנוחות, כי הוא וביאטריס הגיעו לדירה ביום 10.8.2009 בשעה 16:00 לאחר שאסף אותה מעבודתה, כאשר דניס כבר הייתה בדירה עם הגעתם. המערער מסר שבשעה 18:00 החלו המנוחות להתווכח ולריב ביניהן, עד חצות הליל, בעוד שהוא יושב בצד ואינו מתערב במריבתן. לבסוף, בסביבות השעה 01:30 באותו הלילה יצאה דניס בכעס מן הדירה והודיעה כי היא נוסעת לאילת, כאשר ביאטריס דולקת אחריה (חקירה מיום 19.8.2009; ת/4, עמ' 19 ואילך). בהמשך, לאחר שהסתבר למערער כי בידי המשטרה ראיות באשר לביקורו של ע.פ. בדירה באותו הערב, שינה המערער גרסתו והבהיר כי לאחר שאסף את ביאטריס מהעבודה באותו היום, השניים נסעו לדירה, התארגנו, נסעו לטייל באזור נתניה וחזרו לדירה רק בשעות הערב המאוחרות. לגרסתו, ע.פ. הגיע לדירה בסביבות השעה 21:00, ורק לאחר לכתו התפתח ריב בין המנוחות, בסופו יצאו השניים מהדירה בסביבות השעה 23:30 (עמ' 1136-1135 לפרוטוקול). אציין, כי בחקירתו של המערער מיום 16.8.2009, הוא טען בנחרצות כי ילדיו מעולם לא ביקרו אותו אצל הנשים עמן הוא מתגורר (ת/2, עמ' 124). כמו כן, רק בחקירתו מיום 3.9.2009, לאחר שהתברר למערער שנמצאו בדירה כתמי דם, נטען על-ידו לראשונה כי המריבות שהתפתחו בין המנוחות מעת לעת כללו גם אלימות פיזית (ת/14ב).

בדומה, שוטח בית המשפט בהכרעת דינו בהרחבה את השינויים המהותיים שחלו בגרסתו של המערער באשר לאירועים נוספים, בין היתר, ביחס לנוכחותו בדירה לאחר היעלמות המנוחות ועד למעצרו; לניקיון רכבו; ולהמחאה שפרע.

תרחישים חלופיים ומחדלי חקירה

29. בית המשפט קבע כי אין בתרחישים החלופיים עליהם הצביע בא-כוח המערער, כדי לערער את התשתית הראייתית

שהוצגה להוכחת אשמו. כך למשל, נקבע כי אמרתו במשטרה של שי הרון, לפיה הבחין באדם תימהוני בזירת פח האשפה בלילה בו נמצאה גופתה של ביאטריס, אינה מלמדת שיש קשר בין אותו אדם לבין הרצח, וכי מדובר בתרחיש רחוק ובלתי ממשי. עוד נקבע, כי "האדם המוזר" עליו הצביעו בני משפחת ש. במהלך גביית אמרותיהם במשטרה כמעורר חשד, המתגורר ברחוב החרושת 10 ברמת גן, נחקר ונוקה מן החשדות. בית המשפט הוסיף ודחה את טענות בא-כוח המערער באשר למחדלי חקירה כאלה ואחרים.

סיכום וניתוח הממצאים והראיות

30. לאחר שבית משפט קמא סקר את הראיות ואת גרסת המערער, וכן עמד על קביעותיו באשר למסקנות הנלמדות מן הראיות האמורות ובאשר להתרשמותו מן העדים שהובאו בפניו, כמפורט לעיל, מצא לקבוע כי המארג הראייתי שנפרש אינו מוביל אלא למסקנה אפשרית אחת לפיה המערער הוא שרצח את המנוחות. כל זאת, תוך ששב וסיכם את עיקרי הראיות המפלילות, ועמד על כך שהסבריו של המערער משוללי היגיון.

גזר הדין

31. בגזר דינו מיום 13.11.2014, קבע בית המשפט המחוזי כי גם אם רצח המנוחות היווה "אירוע אחד", יש להטיל על המערער שני עונשי מאסר עולם בגין כל אחד ממעשי הרצח אשר ירוצו במצטבר, בנסיבות העניין. בצד זאת, לא מצא בית המשפט להטיל על המערער עונש נפרד ומצטבר בגין העבירות הנוספות בהן הורשע. בית המשפט דחה את טענת המערער לפיה אי-הבהירות האופפת את סיבת מותן של המנוחות מהווה נסיבה לקולה בעניינו, בקבעו כי אין להקל בעונשו של המערער בשל כך שפעל להעלמת וטשטוש הראיות למעשיו. עוד צוין עברו הפלילי של המערער, הכולל, בין היתר, הרשעות בעבירות אלימות, כאשר במסגרת ההליך הפלילי האחרון שהתנהל נגדו הורשע בתקיפת בת זוג, הסגת גבול ואיומים.

הערער

32. המערער טוען כי אשמתו לא הוכחה מעבר לספק סביר וכי מכלול הראיות הנסיבתיות אשר הוצג על-ידי המשיבה אינו מוביל למסקנה ההגיונית והסבירה היחידה לפיה הוא שביצע את המעשים, ואף אין בו ממש כדי להעביר את הנטל למערער ליתן הסברים מפריכים למסקנה שכביכול נלמדת ממנו. כל זאת, כאשר בית המשפט המחוזי לא התייחס כלל להיעדר מניע לביצוע הרצח, וכאשר מנגד המערער הוכיח קיומה של מערכת יחסים קרובה וחיונית בינו לבין ביאטריס. במסגרת ערעורו, תוקף המערער קביעות שונות בהכרעת הדין. את עיקר טענותיו אביא להלן.

33. לגישת המערער אופן ניתוח עדויותיהם של שלושת בני משפחת ש. באשר לצעקות ולקולות שנשמעו בליל הרצח, מוטעה. בהקשר זה טוען המערער, כי בני המשפחה מסרו שהקולות האמורים בקעו ממורד הרחוב, מבניינים 10-12 שברחוב החרושת ולא מהדירה, וכי נ.ש. העידה שהמערער יצא למרפסת הדירה כדי לבחון מהו המקור לצעקות שנשמעו, ממש כמותה. נטען, כי נוכח עדויות אלו, אשר אינן ממקמות את מקור הרעשים בדירה, בעוד שהמערער עצמו אכן שהה בה, לא ייתכן כי המערער הוא שרצח את המנוחות. לגישת המערער, יש לראות בעדויות בני משפחת ש. כראיות העומדות לזכותו ושוללות את האפשרות שהוא הרוצח.

34. המערער הוסיף וטען, כי העובדה ששהה בדירה לסירוגין מליל היעלמות המנוחות ועד ליום מעצרו, בנסיבות מערכת היחסים בינו לבין ביאטריס, אינה יכולה לשמש כראייה נסיבתית נגדו. בהקשר זה אף נטען, כי אמנם בעת הגעת

השוטרים לדירה ביום 16.8.2009 היא נמצאה נקייה, אך לא קיימת כל ראייה שיש בה כדי להוכיח שהמערער הוא שניקה את הדירה, או שהייתה מטרה פלילית בבסיס הניקיון האמור. לגישתו, לא נשללה האפשרות כי ניקיון הדירה בוצע על-ידי מי מהמנוחות עובר להיעלמותו, ולא על-ידי המערער. עוד נטען, כי אין גם ראיות הקושרות את המערער לצביעת הדירה או מצביעות על המועד בו נעשתה פעולה זו, כאשר מנגד הובאה עדותו של טמיר. מכל מקום הובהר, כי ספק אם יש לניקיון הדירה או לצביעתה חשיבות כלשהי, כאשר לא הוכח כדבעי שאכן רצח המנוחות בוצע בדירה. גם בנוגע לניקיון רכבה של ביאטריס על-ידי המערער לאחר היעלמות המנוחות נטען, כי אין חולק שהמערער נהג להשתמש ברכב האמור דרך קבע, ועל כן אך טבעי שידאג מעת לעת לניקיונו. עוד נטען, כי חוקרי המשטרה לא מצאו ברכב ממצא לחובת המערער, כאשר לא ניתן להתייחס לפרט זה כראייה מפלילה, ובמיוחד כאשר ניקיון הרכב בוצע על-ידי צינור אוויר שאין באפשרותו להסיר כתמי דם.

35. אשר לכתמי הדם שנמצאו בדירה - נטען, כי מדובר בטיפות דם בודדות, אשר לא ניתן להסיק מהן כי בוצעו בדירה רצח כפול וביתור הגופות. הובהר, כי בנסיבות החיים בדירה, ובהתחשב בוויכוחים התכופים והאלימים שהתגלעו בין המנוחות, היה זה רק סביר כי ימצאו ממצאים מעין אלו. לגישת המערער, הכמות הזעירה של כתמי הדם שנמצאו, כמו גם מיקומם והקושי שבאיתורם, דווקא מביאים למסקנה כי ייתכן שימצאו כתמים מעין אלו נוכח אורח החיים של יושבי הדירה, כאשר מנגד לא נעשו מאמצים מטעם המשיבה לקביעת גילם המשוער של כתמי הדם באופן המחזק את טענותיה. בהקשר זה אף נטען, כי בית המשפט המחוזי כלל לא התמודד חוות דעת ועדויות המומחים מטעם ההגנה, המחזקות את טענות המערער ביחס לכתמי הדם שנמצאו בדירה.

36. המערער הוסיף וטען, כי לא הוכח שההמחאה שפרע זויפה על-ידו, ובפרט כאשר הוכח שביאטריס נהגה לסייע לו מן הבחינה הכלכלית. מכל מקום, לטענת המערער, עניין זה אינו מעלה ואינו מוריד לעניין עבירות הרצח בהן הורשע, וזאת גם מקום בו ייקבע שהמערער אכן זייף את ההמחאה שפדה. לבסוף, שב המערער וחזר על גרסתו, לפיה בליל היעלמות המנוחות התפתחה מריבה בין ביאטריס לדניס, אשר נמשכה מספר שעות, שבסופה יצאו השניים מהדירה, ומאז לא נראו עוד על-ידו.

37. המערער הוסיף וטען בערעורו טענות כלליות הנוגעות להתעלמות בית המשפט המחוזי מטענותיו לעניין מחדלי חקירה וממצאים עובדתיים, שלו היו נבדקים כדבעי, לגישתו, היו מובילים להפללתם של אחרים ברצח המנוחות; התעלמות מראיות השוללות את מעורבות המערער במעשים בהם הורשע; והתעלמות מתרחישים חלופיים אפשריים לעניין מעשי הרצח, אשר הועלו במסגרת הגנתו. מכל מקום נטען, כי גם בצירוף מגוון הראיות הנסיבתיות הקיימות, נותרים חללים של ממש המלמדים כי קיים ספק סביר, "ואף למעלה מכך", בגרסת המדינה, וזאת, בין היתר, בהתחשב בכך שלא ידועה זירת הרצח או המיקום בו בותרו גופות המנוחות. עוד נטען, כי לא הוצגה תשתית ראיתית מבוססת להרשעת המערער בעבירות הנוספות שאין עבירות הרצח. לבסוף טוען המערער, כי גם אם לא יתקבל ערעורו על הכרעת הדין של בית המשפט המחוזי, בנסיבות העניין ונוכח אי-הבהירות שנוצרה, אין מקום ששני מאסרי העולם שנגזרו עליו ירוצו במצטבר. על כן, במסגרת ערעורו על גזר דינו עותר המערער כי נורה על ריצויים של עונשי המאסר האמורים בחופף.

38. המשיבה מצדה סומכת ידיה על פסיקתו של בית המשפט המחוזי. לעמדתה, הרשעתו של המערער מעוגנת היטב בראיות, ואין הצדקה להתערבותו של בית משפט זה בממצאי המהימנות התומכים בה, וממילא אין מקום לסטות מן הקביעות העובדתיות המונחות בבסיסה. לגישת המשיבה עלה בידה להציג מארג ארוג היטב של ראיות נסיבתיות רבות ומגוונות, שעל בסיסן תיתכן אפשרות אחת ויחידה, והיא שהמערער הוא שרצח את המנוחות. כל זאת, תוך שהיא חוזרת באריכות על טיעוניה בבית המשפט המחוזי ועל קביעותיו השונות של זה האחרון, ומתמודדת עם טיעונו של המערער בערעורו. אכן, המשיבה מסכימה כי אמנם נותרו "שאלות ללא מענה" במסגרת הפרשה דנא, אך לגישתה אותם חלקים

חסרים אינם חיוניים להבנת התמונה הכוללת, שכן המיוחס למערער הוכח מעבר לספק סביר. אשר לערעור על גזר הדין - לגישת המדינה, נוכח חומרת המעשים בהם הורשע המערער, כמו גם האכזריות שנלוותה להם, יש להפעיל את שני מאסרי העולם שהושתו עליו במצטבר, בהתאם לקביעת בית משפט קמא.

דיון והכרעה

39. המערער אינו חוסך ביקורתו ביחס לדרך הילוכו של בית המשפט המחוזי בהכרעת דינו, כאשר ביסוד ערעורו הטענה כי הרשעתו אינה עומדת על קרקע מוצקה שכן לא ניתן היה להסיק את המסקנות אליהן הגיע בית המשפט קמא בהתבסס על התשתית הראייתית שהוצגה בפניו, כמו גם הטענה כי לא נבדקו הסבריו החלופיים למערכת הראיות הנסיבתיות שהוצגה נגדו. לפיכך, שומה עלינו לבחון את מארג הראיות הנסיבתיות שעמד בבסיס הכרעת דינו של בית המשפט המחוזי, ובעיקר את המסקנות שהוסקו ממארג זה, אשר הובילו להרשעת המערער. טרם אפנה לכך, אקדים מספר מילים לעניין המסגרת הנורמטיבית הנוגעת להרשעה בהסתמך על ראיות נסיבתיות ואשוב ואגדיר את תחומי התערבותה של ערכאת הערעור בעניינים כגון-דא, בהתבסס על פסיקתו הענפה של בית משפט זה בסוגיה.

הרשעה על-יסוד ראיות נסיבתיות ואמות המידה להתערבותה של ערכאת הערעור

40. בשונה מן הראייה הישירה, הראייה הנסיבתית, מעצם טבעה, אינה מוכיחה במישרין את העובדות הטעונות הוכחה, כי אם מבססת עובדות אחרות מהן ניתן להסיק, בדרך של היסק לוגי ותוך שימוש בניסיון החיים ובשכל הישר, את העובדות הטעונות הוכחה (ע"פ 2132/04 קייס נ' מדינת ישראל, פסקה 6 לחוות דעתה של השופטת א' פרוקצ'יה (28.5.2007), והאסמכתאות הנזכרות שם; ע"פ 2697/14 חדאד נ' מדינת ישראל, פסקה 71 לחוות דעתו של השופט ס' ג'ובראן (6.9.2016), והאסמכתאות הנזכרות שם (להלן: עניין חדאד); ע"פ 6167/99 בן שלוש נ' מדינת ישראל, פ"ד נז(6) 577, 587 (2003) (להלן: עניין בן שלוש)). בית משפט זה קבע זה מכבר, כי לעניין הרשעה בדין הפלילי כוחן של הראיות הנסיבתיות אינו נופל מכוחן של הראיות הישירות, וניתן לבסס הרשעה מעין זו על מארג ראיות נסיבתי בלבד, וזאת כאשר המסקנה המרשיעה העולה ממנו "גוברת באופן ברור והחלטי על כל תזה חלופית כך שלא נותרת מסקנה סבירה אחרת" (ע"פ 8279/11 מור נ' מדינת ישראל, פסקה 57 לחוות דעתו של השופט י' דנציגר (1.7.2013); עניין חדאד, פסקה 73 לחוות דעתו של השופט ס' ג'ובראן). ודוק - הרשעה המבוססת על ראיות נסיבתיות עשויה להתגבש מצירופן של מספר ראיות נסיבתיות, אשר גם אם כל אחת מהן בנפרד אינה מספיקה לצורך הרשעה, משקלן המצטבר מהווה תשתית ראייתית מספקת לשם כך (ראו, למשל: ע"פ 4115/08 גלעד נ' מדינת ישראל, פסקה 5 לחוות דעתו של השופט י' דנציגר (24.1.2011)).

41. בצד זאת, בית משפט זה עמד לא אחת על קושי אינהרנטי הנלווה להסתמכות על ראייה נסיבתית - החשש מפני טעות אפשרית בשלב הסקת המסקנות מהראייה הנסיבתית לעובדה הטעונה הוכחה, וזאת בצד החשש המשותף להסתמכות על ראייה נסיבתית כמו גם על ראייה ישירה - חשש מפני ראייה שקרית (עניין בן שלוש, עמ' 586; ע"פ 9710/10 הילל נ' מדינת ישראל, פסקה 59 (7.11.2012)).

דומה, כי לשם התמודדות עם קושי זה, השתרש בפסיקה "המבחן התלת-שלבי" על-פיו יש לפעול בעת הידרשות לתיקים פליליים שבבסיסם ראיות נסיבתיות גרידא להוכחת המיוחס לנאשם (ראו, למשל: עניין בן שלוש, עמ' 587; ע"פ 2661/13 יחייב נ' מדינת ישראל, פסקאות 37-39 לחוות דעתו של השופט ס' ג'ובראן (18.2.2014) (להלן: עניין יחייב); ע"פ 6392/13 מדינת ישראל נ' קריאף, פסקה 97 לחוות דעתו של השופט נ' סולברג (21.1.2015) (להלן: עניין קריאף); ע"פ 6244/12 סבאענה נ' מדינת ישראל, פסקה 21 (11.11.2015)). בהתאם למתודה האנליטית שהתוותה, בשלב

הראשון, יש לבחון כל ראייה נסיבתית בפני עצמה - האם ניתן להשתית עליה ממצא עובדתי כזה או אחר. במסגרת שלב זה נבחנת, בין היתר, עוצמתה ומהימנותה של הראייה, ומשכך הוא זהה במהותו לאופן הבחינה הנעשה ביחס לראיות ישירות. בשלב השני, נבחן האם מסכת הראיות כולה מקימה מסקנה לכאורית בדבר אשמו של הנאשם במיוחד לו, וזאת, בין היתר, בהתבסס על מבחני הגיון ושכל ישר. בשלב השלישי, "מועבר הנטל (הטקטי)" אל הנאשם על-מנת שיספק הסבר חלופי שיש בו כדי לשלול את ההנחה המפלילה העומדת לחובתו ולעורר ספק סביר בדבר אשמו. לשם כך אין די בהסבר תיאורטי דחוק שאינו מתקבל על הדעת, ובפרט כזה אשר אינו מתייחס למכלול הראיות המצטבר כי אם תוקף כל ראייה נסיבתית בפני עצמה. בצד זאת, בשלב זה, על בית המשפט להידרש בעצמו לאפשרות קיומם של הסברים חלופיים בעלי פוטנציאל מזכה, אף אם לא אלו לא הועלו על-ידי ההגנה, ואין להסתפק בבחינת גרסתו של הנאשם גרידא (ראו, למשל: ע"פ 1888/02 מדינת ישראל נ' מקדאד, פ"ד נו(5) 221, פסקה 9 (2002)).

42. בהערת אגב יצוין, כי בעניין קריאף הביע השופט נ' הנדל את הסתייגותו מן המודל התלת-שלבי והציע מעבר למבחן דו-שלבי (במסגרתו מאוחדים, למעשה, השלב השני והשלישי המצוינים לעיל), בהבהירו כי אין פסול ביישום המבחן המשולש אך מתעורר חשש מפני יישומו השגוי באופן שיתמקד "בשיח נטלים" וסופו להטיל נטל מהותי ולא ראוי לפתחו של הנאשם (שם, פסקאות 1-4 לחוות דעתו). כשלעצמי, אני נוטה להסכים עם הערתו, אשר אין בה כדי לשנות את מהות הבחינה אלא אך את המבנה שלה. מכל מקום, משלא נטען בפנינו כי אופן יישום המבחנים שהתוותה הפסיקה באשר להרשעה על-יסוד ראיות נסיבתיות על-ידי בית המשפט המחוזי הביא לפגיעה בהגנתו של המערער, אין צורך להידרש לסוגיה זו במסגרת ההליך דנא.

43. מכאן, לאמות המידה להתערבותנו. מושכלות ראשונים כי לא בנקל תתערב ערכאת הערעור בממצאי עובדה ומהימנות שנקבעו על-ידי הערכאה הדיונית, מן הטעם שיש לה יתרון מובנה על-פני ערכאת הערעור, לאחר שצללה לנבכי הטענות, הראיות והמסמכים שהובאו מטעם הצדדים להליך, לאחר ששמעה והתרשמה במישרין מן העדים - אופן מסירת עדותם, התנהגותם על דוכן העדים, שפת גופם וכו' - כך שמתאפשר לה לתור, באופן מיטבי, אחר "אותות האמת" שבעדויות השונות ולאחרם (ראו, למשל: ע"פ 9468/10 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 11 לחוות דעתה של השופטת ע' ארבל (16.4.2012), והאסמכתאות הנזכרות שם). עם זאת, לכלל בדבר אי-התערבות ערכאת הערעור, שקנה לו שביטה במשפט הישראלי, נקבעו ברבות השנים חריגים, אשר בהתקיימם מוקנה לערכאת הערעור מתחם התערבות רחב יותר באשר לקביעותיה של הערכאה הדיונית (ראו, למשל: ע"פ 2439/10 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 4 (6.6.2012); ע"פ 5633/12 ניימן נ' מדינת ישראל, פסקה 28 לחוות דעתו של השופט א' שהם (10.7.2013)). כך, למשל, מקום בו ממצאי הערכאה הדיונית מתבססים על שיקולים שבהיגיון ובשכל ישר, תוך הסקת מסקנות מן הראיות שבפניה, שאז, לכאורה, אין לערכאה הדיונית יתרון אינהרנטי על-פני ערכאת הערעור. יפים לכך דבריו של חברי, השופט י' דנציגר, בעניין אחר:

"מקום בו מבוססים ממצאיה של הערכאה הדיונית על הסקת מסקנות לוגיות ממכלול של ראיות נסיבתיות, אין לערכאה הדיונית יתרון על פני ערכאת הערעור. לפיכך בית משפט זה קבע לא אחת כי הכלל הנהוג בשיטתנו לפיו ערכאת הערעור אינה נוהגת להתערב בממצאים עובדתיים שנקבעו על ידי הערכאה הדיונית אינו חל במקרים כאלו וגדר ההתערבות של ערכאת הערעור יהיה רחב יחסית בכל הנוגע למסקנות הלוגיות שהוסקו מהראיות הנסיבתיות [...] בנקודה זו יש להדגיש את ההבחנה בין הסקת המסקנות מהראיות הנסיבתיות לבין קביעת העובדות מהן מוסקות המסקנות: לעניין קביעת עובדות היסוד, ובפרט קביעת עובדות על יסוד מהימנות של עדים, נותר לערכאה הדיונית יתרונה

הברור והמובנה והכלל לגביהן נותר כלל אי ההתערבות במרבית המקרים. לעומת זאת, לעניין הסקת המסקנות הלוגיות מהתשתית העובדתית שנקבעה, פוחתת ההסתיונות של ערכאת הערעור מהתערבות בקביעות הערכאה הדיונית" (ע"פ 6073/11 סגל נ' מדינת ישראל, פסקה 22 (11.6.2012)).

הנה-כי-כן, עולה מן האמור שכאשר בהרשעה על-יסוד ראיות נסיבתיות עסקינן, גדר התערבותה של ערכאת הערעור בהכרעת דינה של הערכאה המבררת משתנה על-פי השלב שבו אנו מצויים ב"מבחן התלת-שלבי" - בעוד שערכאת הערעור תטה, ככלל, שלא להתערב בקביעות הערכאה הדיונית שנעשו במסגרת השלב הראשון, האפשרות להתערבותה בממצאים שנקבעו במסגרת השלב השני והשלישי תהא פחות מצומצמת באופן יחסי, וזאת במגבלות הברורות שמסגרת הערעור מציבה (עניין חדאד, פסקה 76 לחוות דעתו של השופט ס' ג'ובראן; עניין יחיב, פסקה 40 לחוות דעתו של השופט ס' ג'ובראן; ע"פ 7160/10 סמילא נ' מדינת ישראל, פסקה 12 לחוות דעת-שלי (18.7.2012); ע"פ 6294/11 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 88 (22.2.2014)).

מן הכלל אל הפרט

44. משהגענו עד הלום, והונחה התשתית המשפטית הדרושה לענייננו, אפנה לבחינת נימוקי הערעור. טענתו הבסיסית ביותר של המערער היא כי מכלול הראיות הנסיבתיות שהוצג על-ידי המשיבה אינו מוביל למסקנה ההגיונית והסבירה היחידה לפיה הוא שביצע את המעשים, ועל כן אין בו כדי להעביר את הנטל למערער, וזאת באופן המצדיק זיכוי כלל בלי להידרש לשלב השלישי של "המבחן התלת-שלבי". לאחר עיון מעמיק, התרשמתי גם אני, כבית המשפט המחוזי, כי הראיות הנסיבתיות השונות שעמדו בבסיס הרשעת המערער, כמו גם התנהלותו המפלילה, משתזרות ומשתלבות זו בזו ויוצרות תמונה המובילה למסקנה אפשרית אחת, לפיה המערער הוא שרצח את המנוחות. אומר כבר עתה, והדברים יפורטו להלן, כי גם לאחר בחינת טענותיו הנוספות של המערער לא מצאתי שיש מקום להתערבות בהכרעת הדין המפורטת והמנומקת של בית המשפט המחוזי. לא בכדי עמדתי בהרחבה על האדנים עליהם בוססה הכרעת הדין, בגדרה ניתן מענה הולם לכלל טיעוני המערער, כאשר בית משפט קמא נדרש לכל טענה הנוגעת לסתירה, תמיהה, או אי-דיוק בעדויות שנשמעו ובראיות שהובאו לפניו.

45. הראיות והעדויות שהובאו על-ידי המשיבה בהליך שהתנהל בעניינו של המערער, והמסקנות שהוסקו מהן על-ידי בית המשפט המחוזי, מבססות את התמונה הכללית הבאה - המנוחות נראו לאחרונה בדירה, בחברת המערער, ביום 10.8.2009 בסביבות השעה 22:30. מאוחר יותר באותו הלילה, בשעה 01:45 לערך, נשמעו מכיוון הדירה זעקות מחרידות של אישה, ומעט לאחר שאלו נדמו, החלו להישמע רעשים של "מכות גרזן" עמומות מאותו הכיוון. בין לבין, נצפה המערער יוצא למרפסת הדירה, מביט לצדדים וחוזר חזרה לפנים הבית. בשלושת הימים העוקבים שלאחר מכן, בשונה ממנהגו, נותר המערער ללון בדירה לבדו, ואף שהה בה, לפרקים, בכל אחד מהימים שעד למעצרו, ביום 16.8.2009. בדירה לא נמצא איש מלבדו בפרק הזמן שבין 11.8.2009 לבין 16.8.2009. במהלך שהייתו האמורה, ערך המערער ניקיון יסודי ובלתי-שגרתי בדירה, אשר מכה כמעט כל סימן שיגרתי (כגון טביעות אצבע) לשהות "רגילה" של דייריה בה, וצבע חלק מקירותיה באופן שאינו מקצועי בגוון אפרסק. על אף פעולותיו אלו, נמצאו בחדר השינה בדירה כתמי דמה של ביאטריס, כמו גם כתמי דם של דניס בסלון הדירה (חלקם על קירות הסלון, כלואים בין שכבות הצבע) - בתצורות התזה ובמקומות בלתי-שגרתיים, וזאת לצד כתמי דמו של המערער. כמו כן, המערער ערך באותם ימים ניקיון יסודי ומקיף לרכב, זייף המחאה בשמה של ביאטריס על סך עשרת אלפים ש"ח ופדה אותה, וביקש מחברו לרשום המחאה נוספת באותו הסכום, אף היא מתוך פנקס ההמחאות של ביאטריס. בנוסף, במהלך התקופה שבין היעלמות המנוחות לבין מעצרו של

המערער, אוכן האחרון באזור נחל אלכסנדר, מקום מציאת גופתה המבוטרת של דניס.

לגרסת המערער (וזאת בהתייחס לגרסתו האחרונה, בהתעלם, לעת הזו, מן השינויים שחלו בגרסה זו במהלך החקירה וניהול ההליך), בליל 10.8.2016 התגלע ויכוח בין המנוחות, אשר היו נקלעות ברגיל ובאופן תכוף למריבות כגון- דא ונוקטות גם באליומות פיזית במהלכן. בסופו של הוויכוח האמור יצאה דניס בסערה מן הדירה בהצהירה כי היא חוזרת לאילת, וביאטריס אחריה. המערער טען, כי המשך שהותו בימים שלאחר מכן בדירה נועד לבדוק האם השתיים שבו אליה. הסבר דחוק זה נעדר היגיון. ראשית, אין זה ברור כיצד נסעה ביאטריס כביכול לאילת בשעת לילה כה מאוחרת, בלי שלקחה עמה את מכשיר הטלפון הנייד שלה, את ארנקה (שהוכח כי היה בחזקת המערער) או את רכבה. שנית, אין בגרסתו של המערער כדי ליתן מענה לתהיות הרבות העולות מן התמונה שתוארה, ובראשן, הניקיון האינטנסיבי שערך בדירה וצביעתה, כמו גם כתמי הדם שנמצאו בה - תצורתם, מיקומם ופיזורם. לא-זו-אף-זו, מעיון בחקירותיו ובעדותו של המערער, התרשמתי גם אני, כבית המשפט המחוזי, כי גרסתו של המערער הייתה גרסה מתפתחת, והשתנתה חדשות לבקרים בהתאם לראיות שהצטברו נגדו - כל זאת באופן שממילא אינו מאפשר ליתן בה אמון. המערער נמנע לספק תשובות לשאלות שהוצגו בפניו בחקירותיו ובעדותו, ולו לשאלות הפשוטות ביותר, וגם כאשר נאות להשיב בצורה עניינית, נתפס לא אחת בשקרים. הדוגמאות רבות וקצרה היריעה מלפרטן, חלקן מובאות בהכרעת דינו של בית משפט קמא. עם זאת אציין, כי הסתירות והשינויים בגרסתו של המערער נגעו גם לפרטים בסיסיים למדי. כך למשל, משנשאל המערער בחקירותיו הראשונות במשטרה מה שמה של הבת של ביאטריס, השיב: "אני לא זוכר מה השם שלה ... היא דפוקה" (ת/2ב, עמ' 27), ואולם בהמשך, בעדותו בבית המשפט, בהתייחסו לדניס, ציין: "כמו הבת שלי לכל דבר" (עמ' 1169 לפרוטוקול).

46. כאמור, שוכנעתי גם אני כי צירופן של הראיות (בראשן, הממצאים שנתגלו בדירה) לתמונה שהוצגה, כשבצדה התנהלותו המפלילה של המערער, מבססות, מעבר לספק סביר, כי המערער הוא שרצח את המנוחות, בדירה, ולאחר מכן נקט בפעולות רבות ויסודיות בניסיון לטשטש ולהעלים את הראיות לכך. ויודגש - שקריו של המערער והשינויים התכופים בגרסתו, לא רק שאינם מאפשרים לקבלה ולתת בה אמון, הם אף מהווים חיזוק לראיות המשיבה ומכריעים את הכף לחובתו (ראו למשל: ע"פ 3151/08 דוידוב נ' מדינת ישראל, פסקה 16 (26.5.2010), והאסמכתאות הנזכרות שם). כל זאת, כאשר אין בנמצא כל הסבר חלופי סביר ומניח את הדעת, כפי שיפורט בהמשך.

47. במסגרת הערעור דנא, העלה בא-כוחו של המערער, טענות רבות באשר למסקנות השונות אליהן הגיע בית המשפט המחוזי בהתבסס על הראיות הנסיבתיות שהונחו בפניו, המרכיבות את חלקי התמונה שצוירה לעיל. טענות אלו תוקפות את הילוכו וקביעותיו של בית המשפט המחוזי בגדרי השלב הראשון והשני במודל המשולש. ייאמר כבר עתה, כי הטענות האמורות מופנות כלפי כל מסקנה ומסקנה בנפרד, ואינן מתייחסות למכלול הראייתי המתקבל מצירופן, ועל כן, דומה כי כבר בכך יש כדי להצביע על חולשתן. אפנה, אפוא, לבחון את טענות המערער התוקפות את חלקי תצרך הראיות הנסיבתיות, ולראות האם יש בהם כדי לפגום בתמונה הכוללת שהתגבשה.

48. כתמי הדם בדירה: ראשית, לטענת המערער, לא ניתן לשייך את כתמי הדם שנמצאו בדירה לרצח שבוצע בה. נטען, כי הוכח שבין המנוחות היו חיכוכים רבים, אשר גלשו לא אחת לאלימות פיזית בין השתיים, ועל כן אך הגיוני כי כתמי דמן יימצאו במקומות שונים בדירה. עוד נטען, כי ממילא, בכל אחד מן המקומות בהם נמצאו כתמי דם, כפי שפורט בחוות דעתו של צ'רנוברודה, נמצאו טיפות בודדות, חלקן בגודל של מילימטרים בודדים. בהקשר זה מפנה בא-כוח המערער לחוות הדעת שהוגשו מטעמו בבית המשפט המחוזי, ולפיהן מקום בו בוצע רצח וביתור של שתיים, אין זה סביר שנמצאו כתמי דם כה מעטים. עוד הפנה בא-כוח המערער לסברתו של רוזנגרטן לפיה אפשרי כי כתמי הדם נוצרו בעקבות מספר אירועים ולא כתוצאה מאירוע אלים אחד.

תחילה ייאמר, שאף אם הוכח כי יחסי המנוחות היו מתוחים מעת לעת, וכי היו בין השתיים חיכוכים כאלה ואחרים, לא הוצגה כל ראיה לפיה חיכוכים אלו גלשו לכדי אלימות של ממש ביניהן, ודאי לא באופן שיביא לשפיכת דם. העדות היחידה המבססת טענה זו היא עדותו של המערער, אשר כאמור, נמצאה בלתי-אמינה, בלשון המעטה. זאת ועוד, אף אם אניח כי בין המנוחות היו גם חילופי מהלומות שגרמו לפציעה כזו או אחרת, אין בכך כדי להסביר את המקומות המשוונים והבלתי-שגורתיים בהם נמצאו כתמי דמן של השתיים - לדוגמא, על גג הוויטרינה בסלון, על קירות הסלון, על פסלון בחדר השינה שהיה מונח בגובה של 1.80 מטר ועוד. בהקשר זה אף יוזכר, כי גם כתמים מדמו של המערער נמצאו בדירה, אחד מהם על משקוף בגובה 1.90 מטר - מיקום לא שיגרתי להימצאות סימני דם. מעבר לכך, בעדותו דיווח המערער, בעיקר, על אלימות שהפעילה דניס כלפי ביאטריס (עמ' 1148 ו-1225 לפרוטוקול), בעקבות מצבה הנפשי. מנגד, כפי שפורט בהכרעת דינו של בית המשפט המחוזי, עיקר כתמי הדם שנמצאו בדירה שויכו לדניס. לכתמי דם אלו לא נמצא כל הסבר מתקבל על הדעת, ובפרט נוכח העדויות הרבות שהובאו באשר לדאגה הרבה שהביעה ביאטריס למצבה של בתה והאהבה העזה שרחשה לה. בהקשר זה יצוין, שגם המערער עצמו מסר בעדותו, משנשאל מי מהמנוחות נקטה באלימות, כי דניס היא שהייתה מכה את ביאטריס, כאשר זו האחרונה "הייתה לפעמים מתעצבנת" ו"נותנת איזשהו כאפה גם כן" (עמ' 1385 לפרוטוקול). ברי, כי אין ב"כאפה" כזו או אחרת כדי להוביל למציאת כתמי דם רבים של דניס במקומות שונים בדירה.

אשר לטענותיו של המערער ביחס למיעוט הדם שנמצא בדירה, בהפנותו לעדויות המומחים מטעמו - עדויות אלה מתעלמות מכך שלאחר היעלמות המנוחות עמדו לרשותו של המערער חמישה ימים תמימים לניקיון וחיטוי הדירה. דומני, כי דווקא בהינתן זאת, ובהתחשב במצב בו נמצאה הדירה - נקייה למשעי, העובדה שבכל זאת נמצאו כתמי דם רבים במקומות שונים בדירה, אותם לא הצליח המערער להעלים בניקיונותיו ובצביעת הקירות, עשויה להעיד על גודל הזוועה שהתרחשה במקום. מכל מקום, וזאת באשר לשאר טיעוניו של המערער המפנים לאמור בחוות הדעת שהוגשו מטעמו - בית המשפט המחוזי שמע בקשב רב את עדויות המומחים מטעם הצדדים לעניין כתמי הדם שנמצאו בדירה, וכן התרשם מחוות הדעת שאלו הגישו, ומצא להעדיף (בעניין זה), את האמור בחוות הדעת מטעם המשיבה. ברי, כי בקביעה שכזו לא בנקל תתערב ערכאת הערעור (ע"פ 10166/09 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 25 (11.10.2010)), ולא מצאתי כי מתקיימים החריגים שיצדיקו התערבות מעין זו. בסופו של יום, משלא נמצא כל הסבר אחר, התרשמתי גם אני כי כתמי הדם הרבים שנמצאו בדירה ושויו למנוחות, נמצאו במקומות שאינם שגרתיים, על אף הניקיון האינטנסיבי שבוצע בדירה, באופן המעיד על אירוע אלים למדי שארע בה. אף אם יתכן כי ניתן למצוא הסבר כזה או אחר למקבץ כתמי דם מסוים שנמצא, הצטברות הכתמים ומיקומם, חלקם מתחת לשכבת צבע טרי, בצירוף הראיות הנוספות, מובילים למסקנה כי הרצח בוצע בדירה.

49. ניקיון הדירה: המערער אינו חולק על הממצאים שהובאו ביחס לניקיון ששרר בדירה בעת כניסת אנשי המשטרה ביום 16.8.2009, אך טוען כי אין ראיה ישירה המצביעה כי הוא שביצע את הניקיון האמור או כי הניקיון נועד להעלים עדות למעשה פלילי שהתרחש בה. לגישתו, לא נשללה האפשרות כי הניקיון בוצע על-ידי מי מהמנוחות עובר ליום 10.8.2009, כאשר בפני בית המשפט המחוזי הובאו ראיות למכביר באשר לכך שביאטריס נהגה להקפיד על הניקיון.

בטרם אדרש לטענות אלו, דומה כי יש לעמוד ראשית על המצב החריג בו נמצאה הדירה, המשתקף בעדותה של כהן, ולפיה הניקיון שבוצע בדירה מחה כמעט כל סימן חיים בה:

"ת: ... קודם כל נכנסנו והיה ריח מאוד חזק של צבע ומצאנו דירה נקייה ומסודרת ... אני ביקרתי בעשרות זירות בארץ, בדרך כלל החומר הזה [תמיסת ניהדרין - צ.ז.] מפתח גם את כל הסימנים האחרים של שומנים ומריחות ולכלוכים, במקרה הזה היה נקי ביותר, לא

נשארו סימנים, לא היו סימנים מעבר לשלוש טביעות אצבעות בודדות שהצלחנו לפתח.

[...]

כב' הש' דותן: בדירה שחיים בה אנשים מטבע הדברים מוצאים הרבה מאוד טביעות אצבע.

ת: אז במקרה הזה לא רק שלא מצאנו טביעות, גם לא מצאנו את כל השאריות של הלכלוכים ונגיעות ושומנים ואבק שבדרך כלל אנחנו מוצאים כאשר אנחנו מרססים את החומרים שלנו" (עמ' 524 לפרוטוקול).

מעדות זו, ומעדויות נוספות רבות עולה, כי הניקיון שנערך בדירה אינו ניקיון שגרתי ורגיל, כי אם ניקיון אינטנסיבי ביותר. מכל מקום, מהראיות השונות נלמד, לטעמי ברמת ודאות מוחלטת, כי המערער הוא שהיה אמון על ביצוע הניקיון האמור. ראשית, כאמור, עם כניסת השוטרים לדירה נמצאו שטיחים שנתלו לייבוש במרפסת הדירה, כמו גם כרית מהספה שנתלתה לייבוש בחלון המטבח. הן בחוות דעתו של צ'רנוברודה והן בעדותו של רפ"ק ווליניץ, כמו גם בעדויות של שוטרים נוספים, הובהר כי כרית הספה והשטיחים נמצאו כשהם עודם רטובים ולחים (ת/122א עמ' 4; עמ' 662 לפרוטוקול). כמו כן, בזכרון דברים שערך המפקח חיים חמו (ת/49), שהיה השוטר הראשון שנכנס לדירה, נכתב כדלקמן: "הבחנתי בדירה נקייה עם ריח של חומרי ניקוי". היה והניקיון שנערך בדירה בוצע על-ידי מי מהמנוחות עובר ליום 10.8.2009, אין זה סביר שכרית הספה והשטיחים טרם התייבשו בטווח זמנים האמור (ויוזכר, כי מדובר בחודשי הקיץ), וכי ריח חומרי הניקוי עוד נותר בה עד ליום 16.8.2009. זאת, בפרט כאשר אין חולק כי בין לבין המערער היה נוכח בדירה, לעיתים אף ימים שלמים, במהלך התקופה האמורה, ועל כן זו לא נותרה סטרילית. לא-זו-אף-זו, אם הניקיון בוצע עובר ליום 10.8.2009, אין זה ברור כיצד לא נותרה ולו טביעת אצבע אחת של מי מהמנוחות בדירה, אשר שהו בה במהלך הערב של אותו היום, או טביעות אצבע נוספות של המערער אשר שהה בה במהלך השבוע כולו, לפרקים.

מעבר לכך, בניגוד לטענת המערער, קיימת גם ראיה ישירה כי הוא אשר ניקה את הדירה בעצמו. באמרתה של נ.ש., שהוגשה בהסכמה ועליה היא לא נחקרה בחקירה נגדית, צוין כי ביום 14.8.2009, יום שישי, ראתה נ.ש. את המערער מנקה את הדירה. נ.ש. ציינה כי מדובר במאורע חריג, שכן ביאטריס היא שנהגה לנקות את דירתה מדי שבוע, והייתה זו הפעם הראשונה בה ראתה את המערער עושה זאת בעצמו (ת/22, עמ' 1, שורות 7-16). כל זאת, באופן הסותר את דבריו של המערער בעדותו לפיהם מעולם לא ניקה את הדירה (עמ' 1146 לפרוטוקול). לכל זאת יש להוסיף, כי ההסברים שנתן המערער, שלא עבד באותה תקופה, באשר למעשיו בימים שלאחר היעלמות המנוחות היו מעורפלים ולא קוהרנטיים. נטען על-ידו, בעיקר, כי הוא טייל במשך שעות ללא מטרה. לפיכך, ומשלא הובא אימות ביחס לחלקם המכריע של "טיולים" אלו, ברי כי עמד לרשותו זמן רב לביצוע הניקיון האמור. ממילא, כפי שגרס אף המערער בעדותו, בימים שלאחר היעלמות המנוחות לא נכנס לדירה איש מלבדו (עמ' 1229 ו-1353 לפרוטוקול), וזדאי שלא לפרק זמן המאפשר עריכת ניקיון כה מקיף בדירה כולה (לרבות צביעת קירות, אליה אתייחס בהמשך). מכלל האמור הוכח, כי הניקיון היסודי והחריג שנערך בדירה בוצע על-ידי המערער בימים שקדמו לכניסת השוטרים לדירה, קרי - לאחר היעלמות המנוחות. בהתחשב בהרגליו ובאורח חייו של המערער, אין כל הסבר או מניע לביצוע הניקיון האמור, מלבד רצונו להעלים ראיות למעשיו.

50. לשלמות התמונה אציין, כי המשיבה הגישה לבית המשפט המחוזי גם את אמרתו של מיקי דרור, שכן של ביאטריס, לפיה ביום 15.8.2009, צפה במערער מנקה ושוטף שטיחים באופן יסודי במרפסת הדירה במשך שעה שלמה (ת/326). למרבה הצער, אותו שכן לקה בהמשך, בטרם העיד בבית המשפט באשר לאמרתו, באירוע לבבי שכתוצאה ממנו איבד את

זכרנו כליל. המשיבה עתרה כי בית המשפט המחוזי יקבל את אמרתו מכוח הכלל יציר הפסיקה בדבר "הקפאת הזכירה שבעבר". בהכרעת הדין נקבע, כי אין לקבל את האמרה מן הטעם שלא חלים עליה הכללים המכשירים הגשתה. המשיבה טענה בפנינו, כי בית משפט קמא נתפס לכלל טעות בקביעתו זו, ועתרה כי נורה על קבלת האמרה, וזאת על אף שהיא עצמה לא הגישה ערעור על הכרעת הדין בהתחשב בכך שהמערער הורשע. נוכח מסקנתי הברורה לפיה המערער הוא שביצע את הניקיון בדירה, איני מוצא להידרש לבחינה האם היה מקום לקבל אמרה זו ולטענותיה של המשיבה לעניין זה.

51. צביעת הדירה: המערער טוען כי בית המשפט שגה במסקנתו לפיה המערער צבע את קירות הדירה בגוון אפרסק בימים שבין 11.8.2009 לבין 16.8.2009, אשר לא נתמכה בראיות. בא-כוחו של המערער טוען בהקשר זה כי על-פי עדותו של טמיר, המערער נצפה כחודש וחצי עובר להיעלמות המנוחות במרפסת הדירה כשלצדו שני דל"י-צבע ומברשת צביעה. על כן נטען, כי יש בכך כדי להוכיח שהדירה נצבעה זמן מה לפני המועד בו נעלמו המנוחות. ייתכן שהיה בטענתו זו של בא-כוח המערער כדי להטיל ספק במידת מה בקביעה כי הדירה נצבעה במועד שלאחר היעלמות המנוחות, אילולא היה המערער עצמו טוען בתוקף כי מעולם לא צבע את דירתה של ביאטריס, וכי היא זו שצבעה את הדירה בגוון אפרסק חודשים רבים עובר להירצחה (עמ' 1369 לפרוטוקול). יצוין, כי עדותו זו של המערער גם עומדת בניגוד גמור להנחה שעמדה בבסיס קביעתו של בית המשפט המחוזי באשר למועד צביעת הדירה, עליה הסכימו הצדדים בסיכומיהם, כי הדירה נצבעה במועד כלשהו לאחר יום 2.6.2009 - המועד בו צולם המערער בסלון הדירה כשברקע קיר בגוון בהיר. מכל מקום, כפי שציין בית משפט קמא, עדותו של טמיר מתיישבת עם אמרתה של ליזה סידי (ת/93), לפיה המערער צבע את דירתה בתשלום באותם הזמנים המשוערים (כלומר, העובדה שנצפה במרפסת הדירה שבידו מברשת ולצדו דל"י-צבע אינה מלמדת בהכרח על צביעת הדירה). לכך, יש להוסיף גם את אמרתה במשטרה של ר.צ. מיום 23.8.2009, בגדרה ציינה האחרונה כי לבד מעבודתו כמסגר, היה המערער מבצע לעיתים גם עבודות צבע, ואף מסרה כי "לפני יותר מחודש הוא צבע אצל חבר" (ת/63, עמ' 2).

מכל מקום, לא מצאתי להתערב בקביעתו של בית המשפט המחוזי לפיה המערער צבע את קירות הדירה בתקופה שבין יום היעלמות המנוחות לבין יום מעצרו, שכן זו נומקה ובוססה היטב בראיות, כפי שפורט בפסקה 19 לעיל. בהקשר זה אומר, כי בדומה לבית המשפט המחוזי, סברתי גם אני שיש לייחס משקל של ממש לכך שכהן ומגורה, אשר הגיעו לדירה ביום 17.8.2009, הריחו בה ריח חזק של צבע טרי וסברו כי אין מחלוקת שהדירה עברה צביעה לאחרונה, כך שבדו"ח שנערך בעקבות ביקורם נכתב כי הדירה "נמצאה נקייה ומסוידת בצבע טרי" (ת/93). אמנם, הסוגיה אינה מצויה בתחום מומחיותם של השניים, אך דומה כי רמת הוודאות בה התייחסו לכך שהדירה סוידה לאחרונה, היא משמעותית למדי, מה גם שזיהוי ריח של צבע טרי אינו מחייב מומחיות מיוחדת ודי בניסיון החיים הרגיל. כך גם יש לייחס משמעות רבה לאמרתו של ע.פ. כי במועד ביקורו ביום 10.8.2009 קירות הדירה היו ככל הנראה בגוון בהיר, וממילא לא בגוון "צעקני" (ת/39). יצוין, כי משעומת המערער עם עניין אחרון זה, החל להתייפח על דוכן העדים בציינו כי ע.פ. הוא עיוור צבעים (עמ' 1369-1370 לפרוטוקול). למותר לציין, כי ע.פ. לא נשאל במסגרת חקירתו הנגדית על לקותו הנטענת.

זאת ועוד, המערער מתעלם לחלוטין בערעורו מכך שבמסגרת בדיקותיו של ליון נמצא מקור משותף בין הדגימות שנלקחו מקיר הדירה לבין הדגימות שנלקחו מפח הצבע (באותו הגוון) שנמצא בדירתה של ר.צ. בבת ים, כאשר ר.צ. אף הופתעה לגלות שפח הצבע אינו מלא כפי שסברה (ת/63). אמנם, ממצא זה אינו מעיד על המועד בו נצבעה הדירה, אך דומה כי יש בכך כדי להוכיח קיומה של זיקה בין המערער לבין צביעת הדירה בצבע זה. כל זאת, בשונה מטענותיו כי מעולם לא צבע את הדירה, ובפרט לא בצבע האמור.

52. עדויות בני משפחת ש.: בא-כוח המערער הקדיש חלק מרכזי בטיעונו, הן במהלך הדיון בערעור והן בעיקרי הטיעון מטעמו, לעדויותיהם של בני משפחת ש. ולמסקנות השגויות, לשיטתו, שהסיק בית המשפט המחוזי מעדויות אלו. לטענתו,

מעדויותיהם עולה בבירור כי שלושת בני המשפחה סברו שהצרחות וקולות "החפירה" ששמעו בלילה שבין 11.8.2009-10.8.2009, מועד היעלמות המנוחות, בקעו מכיוון בניינים 10 או 12 ברחוב החרושת, ולא מהדירה. כמו כן נטען, כי מעדותה של נ.ש. עלה במפורש שהמערער יצא למרפסת הדירה בעת שנשמעו זעקות קולה של אישה, במטרה לאתר את מקורן של זעקות אלו, ממש כמותה. עוד נטען, כי רעשי "החפירות" תוארו על-ידי העדים כחפירות באדמה, כאשר אין חולק כי באותה העת שהה המערער בדירה ולא בשטח פתוח. לפיכך נטען, כי המערער "אינו יכול להיות בעת ובעונה אחת בשני מקומות", הן במיקום ממנו נשמעו הרעשים והן בדירה, ועל כן לא ייתכן כי הוא רוצח המנוחות. לגישתו, קביעתו של בית המשפט המחוזי כי בני המשפחה שמעו "זעקות רמות מכיוון הבניין בו התגוררו המנוחות", עומדת בסתירה לתוכן עדויותיהם.

53. לא מצאתי ממש בטענות אלו של המערער. ראשית, בניגוד לטענת המערער, לגרסתה של נ.ש., בעת שיצא המערער למרפסת הדירה כבר פסקו הצעקות שנשמעו. וכך ציינה היא בעדותה:

"ש: ואת אומרת 'הוא [המערער - צ.ז.] הסתכל מהמרפסת שלו'.

ת: כן.

ש: עכשיו, זה, כל זה קורה כאשר נשמעות הצעקות והרעש של החפירה.

ת: לא, זה, לא, לא. בוא, בוא נסדר קצת את זה. אחרי הרעש ששמעתי הוא יצא וזה מה

שראיתי.

[...]

ת: לא, אבל לא, כשהוא יצא כבר לא היה רעש.

ש: את לא אומרת את זה.

ת: כשהוא נכנס היה את הרעש של החפירות" (עמ' 66-67 לפרוטוקול).

מכל מקום איני סבור שיש בפרט זה כדי להעלות או להוריד, שכן אין מניעה כי במידה שהמערער אכן פגע במנוחות בדירה באותה העת, הוא יצא לבדוק אם מישהו בסביבת הדירה שומע את המתרחש, או שהצעקות עוררו תשומת לב, גם במהלך ההתרחשויות שאירעו בדירה. אף איני סבור כי יש משמעות לכך ש-נ.ש. סברה שהמערער, כמותה, יצא לבחון מה המקור לרעשים שנשמעו - דומני, כי כל אדם נורמטיבי היה מעלה סברה מעין זו חלף הסברה כי האדם שיצא עתה למרפסת רוצח ומבותר, ממש באותם רגעים, אדם אחר בדירתו. בסופו של דבר, סבורני כי החשיבות העיקרית שבעדותה של נ.ש. טמונה ביכולתה למקם את המערער בדירה, כשהוא ער, בעת שנשמעו הצעקות מחרישות האזנים, כמו גם הרעשים העוקבים שאחריהן. בהקשר זה יצוין, כי במסגרת חקירתו במשטרה טען המערער שוב ושוב כי לא יצא למרפסת הדירה במועד האמור, וכי אמרתה של נ.ש. היא "שקר גדול" (ת/ב2, עמ' 16), ורק בעדותו בבית המשפט ציין כי יכול להיות שיצא למרפסת כדי לסגור את התריס (עמ' 1239 לפרוטוקול). מכל מקום, יציאת המערער למרפסת בוודאי אינה שוללת את היותו הרוצח, ומתיישבת בהחלט גם עם האפשרות שביקש לבחון אם הרעשים שבקעו מהדירה עוררו תגובה כלשהי או אם מישהו הגיע למקום.

54. שנית, לענין המיקום המדויק ממנו נשמעו הרעשים על-ידי בני משפחת ש. - שלושת העדים ציינו בשלב זה או אחר כי הרעשים שנשמעו בלילה האמור בקעו מכיוון בניינים 10 או 12 ברחוב החרושת ברמת גן. כזכור, דירתה של ביאטריס ממוקמת בבנין פינתי בצומת רחובות החרושת וסוקולוב ברמת גן - הוא הבנין שברחוב החרושת 12, ולמעשה גם הבנין שברחוב סוקולוב 15. זאת ועוד, בהודעתה המוקלטת מציינת נ.ש., בהתייחסה למערער, כי האדם שיצא למרפסת הוא

"השכן מרחוב החרושת שתיים עשרה מקומה שנייה" (ת/16, עמ' 62). משכך, איני סבור כי מסקנתו של בית המשפט המחוזי לפיה הרעשים נשמעו מכיוון הבית בו התגוררו המנוחות, אינה תואמת את החומר שהונח בפניו. אכן, קיימות סתירות מסוימות בין עדויות שלושת בני המשפחה. כך, באמרותיה במשטרה, ממקמת ר.ש., בתה של נ.ש., את הרעשים שנשמעו במקום חיצוני עם שטח אדמה ומצביעה לכיוון אזור הבניין שברחוב החרושת 10:

ש': באותו יום שספרת ששמעת חפירות, מאיזה כיוון זה היה?

ת: זה היה ממול לבנין, בחזית של הבנין שלי, לא יודעת האם מימין או משמאל, אבל חשבתי ששמעתי את רעשי החפירות מכיוון השביל שעובר מאחורי רחוב החרושת 10, ר"ג, זה המקום היחיד שנראה לי. הערת חוקר: העדה ציירה לנו במסמך המסומן ה.ט.1 את השטחים בהם ישנה אדמה. כך שמדובר או על רחוב החרושת 10, ר"ג משם אני חושבת ששמעתי גם את הצעקות וגם את החפירות, ויש עוד שני שטחי עפר קרובים לבנין, האחד נמצא בחזית רח' סוקולוב 19 אני חושבת, והשני נמצא בבנין שלי, רח' סוקולוב 17. מבקשת לציין שיש עוד בנין ברחוב שלנו, מספר 8 שיש שם שטח אדמה אך לא נראה לי שמשם הגיעו הצעקות והחפירות כי הצעקות ששמעתי נשמעו מקרוב לבית שלי" (ת/19, עמ' 2-3).

הנה-כי-כן, ר.ש. ממקמת את הרעשים שנשמעו באזור חזית הבנין בו היא מתגוררת, שם מצוי גם הבנין שברחוב החרושת 12, אך מאחר ורעשי החפירות ששמעה נשמעו לה כרעשי חפירות באדמה, היא בוחנת אלו שטחים מתאימים מצויים באותו אזור וסבורה כי הרעשים בקעו מן השביל שסמוך לבנין שברחוב החרושת 10. יצוין, כי מהשרטוט שערכה ר.ש., כמו גם מפרוטוקול הדיון, עולה כי השביל האמור נמצא בסמיכות לבנין בו נמצאת דירת ביאטריס (עמ' 72 ו-89 לפרוטוקול). מנגד, בהתאם לאמרתו של אחיה, ל.ש., הרעשים נשמעו דווקא ממקום סגור:

ת: ... הצרחות הגיעו מאותו המקום שממנו נשמעו המהלומות.

ש: מהיכן נשמעו המהלומות והצעקות?

ת: בהתחלה חשבתי שהצעקות והמהלומות הגיעו מאחורי הבנין שברחוב החרושת 12, ר"ג שזה גם רחוב סוקולוב 15 כי זה בנין פינתי כמו שלנו. אני רוצה להוסיף כי הרעש של הצעקות ששמעתי היה נשמע כאילו הגיע ממקום סגור, אני מתכוון לבית, זה היה צליל שנשמע לדעתי כאילו מתוך בית ולא מבחוץ, לא מהרחוב.

ש: אמרת שבהתחלה חשבת שהצעקות והמהלומות הגיעו מאחורי הבנין שברחוב החרושת 12, ר"ג, מה השתנה?

ת: אחרי שאני ואימי נתחנו את מה ששמענו היה נראה לנו שזה הגיע מרחוב החרושת 10, ר"ג ... " (ת/18, עמ' 1; ההדגשות אינן במקור - צ.ז.).

הן בהודעתו המוקלטת והן באמרתו במשטרה מציין ל.ש. כי בתחילה סבר שהרעשים בקעו מכיוון הבנין בו ממוקמת הדירה, אך לאחר שיחה עם אמו לא היה נחרץ במסקנתו זו (הציטוט לעיל; ת/16 עמ' 85-87). מכל מקום הוא סבר כי מקורם במקום סגור.

55. לסיכום עדויותיהם של שלושת בני המשפחה - בלילה המדובר שמעו השלושה זעקות אישה מטרידות וחריגות, אותן תיאר ל.ש. כ"צרחות לא נורמליות, נשמעות יותר כזעקה של בחורה, על סף קריעת מיתרי הקול, צרחות ללא אמירת מילים" (ת/18, עמ' 1). מספר דקות לאחר שהזעקות נדמו, החלו השלושה לשמוע רעשים אותם תיארו, בין היתר, כ"חפירות"; "מכות גרזן"; "מהלומות", אשר פסקו וחודשו מעת לעת במשך כרבע שעה. אכן, באופן טבעי בסיטואציה מעין זו, השלושה אינם תמימי דעים האם הרעשים נשמעו מתוך בניין סגור או שמא מן החוץ, כמו גם האם בקעו מכיוון הבניין הממוקם ברחוב החרושת 12 או שמא מכיוון הבניין הממוקם ברחוב החרושת 10 (שני בניינים סמוכים). ואולם, האזור הכללי לעברו מצביעים השלושה, הוא הבית בו מצויה דירתה של ביאטריס, כאשר אחד מהם אף הצביע על מקום זה, על-פי אינסטינקט ראשוני, במדויק. במצב דברים מעין זה, לא מן הנמנע, בשילוב הפרטים העולים מעדותה של אלמבאי, להגיע למסקנה כי יש בעדויות אלו כדי למקם את אירוע הרצח במועד האמור בדירה.

56. אוסיף ואומר, כי דומני שיש לייחס משמעות לכך שעם גילוי גופתה של ביאטריס, קישרו בני משפחת ש. בין הרעשים ששמעו לבין הגופה שנמצאה ופנו, באופן עקיף, לגורמי משטרה, עוד בטרם נודע להם כי מדובר בגופתה של שכנתם. עניין זה מעיד על חריגות הרעשים והצעקות שנשמעו, בשונה מרעשים כאלה ואחרים שעשויים להישמע בשעת לילה מאוחרת בסביבה אורבנית. מכל מקום, אשוב ואדגיש (והערה זו יפה ככלל, ולא רק לעניין עדויות אלה) - אכן, אין בעדויותיהם של בני משפחת ש., לבדן ולכשעצמן, כדי להביא למסקנה כי רצח המנוחות התבצע בדירה בלילה שבין 11.8.2009-10.8.2009 על-ידי המערער. ואולם, כאמור, "המסקנה המפלילה עשויה להתקבל גם מצירופן של כמה ראיות נסיבתיות אשר כל אחת בנפרד אמנם אינה מספיקה לצורך הפללה, אך משקלן המצטבר מספיק לצורך כך" (ע"פ 9372/03 פון ויזל נ' מדינת ישראל, פ"ד נט(1) 754, 745 (2004)). לפיכך, אין לבחון את כוחן הראייתי של עדויות השלושה בנפרד ובמנותק מן המכלול, כי אם יש לבחון את התצרף הראייתי שנוצר מחיבורן של כלל הראיות הנסיבתיות, בכללן העדויות האמורות, ולשאול כלום ממנו עולה תמונה ברורה וחד-משמעית בדבר אשמו מעבר לכל ספק סביר של המערער. צירופן של הצעקות והרעשים שנשמעו על-ידי בני משפחת ש. מאזור הדירה, במהלכם יצא המערער למרפסתה, לפסיפס הראיות הכולל, ובכלל זאת, העובדה שהמנוחות לא נראו עוד בחיים לאחר הלילה האמור והממצאים שהתגלו בדירה, מצביע לכיוון אחד וברור לפיו רצח המנוחות התרחש באותו מועד בדירה על-ידי המערער. כאמור, חד-משמעותה של המסקנה המפלילה תתגבש לרוב מכוח המקבץ כולו, גם אם כל ראיה בנפרד חסרה כוח שכזה.

57. ניקיון הרכב: לטענת המערער, אין לראות בניקיון שביצע ברכב משום ראייה מפלילה המצטרפת למארג הראיות הנסיבתיות העומד נגדו, שכן מדובר ברכב בו השתמש באופן יום-יומי ועל כן אך טבעי שידאג לניקיונו. ואולם, דומה כי בטענה זו מתעלם בא-כוח המערער מן ההקשר הכללי, כאמור לעיל. המערער לא סיפק כל הסבר מדוע הגיע פעמיים בשלושה ימים לאותו האזור על-מנת לשטוף ולנקות את רכבו. דומה, כי תדירות שכזו לביצוע פעולות ניקיון רכב גבוהה מהשכיח ומחייבת הסבר, ובמיוחד כאשר חיים הבהיר כי לפני כן מעולם לא הגיע המערער לנקות את הרכב במְצָבָה. בהקשר זה ייאמר, כי המערער הוסיף וטען שלא ייתכן שהצליח לנקות כתמי דם שהיו ברכב עם צינור לחץ אוויר בלבד, ואף הוסיף וטען כי "קיימת ידיעה שיפוטית ואף מדעית לכך שלא ניתן להעלים כתמי דם מריפוד הרכב או מחלקים אחרים בו". איני מוצא להתייחס לטענות אלו שכן היכולת או לחלופין אי-היכולת להסיר כתמי דם המצויים ברכב בוודאי אינם בגדר ידיעה שיפוטית, וכך גם אין בפנינו כל מידע באשר ליכולות הניקוי באמצעות צינור לחץ אוויר (מה גם שממילא נראה כי הניקיון שנערך כלל אמצעי ניקיון נוספים, שכן המערער ביקש משמואל צינור מים לניקוי רכבו ואף טען בחקירותיו כי בימים שלאחר היעלמות המנוחות ניקה את הרכב ליד הדירה). מכל מקום, מעבר לכך שניקוי הרכב על-ידי המערער באופן כה יסודי מחשיד בנסיבות העניין ובהתחשב במארג הראייתי הכולל, דומה כי יש לעניין זה חשיבות רבה נוכח העובדה שבתחילה ניסה המערער להסתיר את היותו במְצָבָה ובמסגרייה בתאריכים 14.8.2009 ו-16.8.2009, וטען כי בימים שקדמו למעצרו ניקה את הרכב רק ליד הדירה (ת/4ב, עמ' 72 ו-79). יוזכר, כי מדובר בחקירה מיום 18.8.2009 - כאשר לא

סביר שהעניין פרח מזיכרונו של המערער בטווח זמן קצר שכזה. רק בחקירתו מיום 24.8.2009, כאשר נשאל המערער באופן ישיר מתי היה לאחרונה במסגרייה, אישר כי ביקר שם ביום ראשון או ביום שישי וביקש להשתמש בצינור לחץ אוויר. לגישתי, ככל שאכן היה מדובר בניקיון שגרתי ותמים שערך המערער לרכב, לא היה לו כל אינטרס להשמיט את הפרט האמור.

58. גניבת הארנק וזיוף ההמחאה: גם בעניין זה טוען המערער, בין היתר, כי אף אם אכן זייף את ההמחאה, אין בכך כדי לחזק את המסקנה כי הוא אשר רצח את המנוחות, או גנב את ארנקה של ביאטריס. המערער אף טוען כי מן הבחינה העובדתית, לא הוכח שפגישתו עם שלומי, במסגרתה ביקש מהאחרון לרשום המחאה על סך עשרת אלפים ש"ח על שם ביאטריס, התקיימה לאחר היעלמות המנוחות. אשר לטיעון אחרון זה - בית המשפט המחוזי התמודד עמו כדבעי, ואיני מוצא לחזור על קביעותיו המפורטות, שכן לא מצאתי ממש בטענות המערער. מכל מקום, ברי כי יש בזיוף המחאה על סך עשרת אלפים ש"ח ובפדייתה, כמו גם בפנייה לשלומי כי זייף המחאה נוספת בשמה של ביאטריס בסכום זהה - והכל לאחר היעלמות המנוחות - כדי לחזק את המצבור הראייתי להוכחת אשמו של המערער, ולהוות נדבך נוסף בתמונה המפלילה הכוללת. תעוזתו של המערער לעשות בכספה של ביאטריס ככל העולה על רוחו, יכולה ללמד כי המערער ידע כי לא יאה מי שידרוש ממנו דין וחשבון בגין מעשים אלו. בנוסף, לרקע גרסת המערער לפיה ביאטריס סייעה לו כלכלית, הרי שאלמלא מותה לא היה נזקק לזיוף המחאה כדי לקבל ממנה כסף. משמע, הזיוף תומך במסקנה לפיה המערער היה מודע אותה עת למותה של ביאטריס.

59. אם כן, מצאתי כי טענותיו של המערער לעניין מסקנותיו של בית המשפט המחוזי מן הראיות שהובאו בפניו, אינן מקעקעות או מעלות ספקות כאלה ואחרים בתשתית המוצקה והאיתנה להוכחת אשמו ברצח המנוחות (כפי שעמדתי עליה בפסקאות 44-46), והעיון בהן לא הניעני לשנות מקביעתי בדבר הותרת הרשעתו של המערער על כנה. כך, גם לא מצאתי שיש בטענתו של המערער (שהייתה אחת הטענות המרכזיות בערעורו) באשר להיעדרו של מניע לרצח המנוחות כדי לשנות ממסקנתי זו. כאמור, המערער טען, כי היעדר מניע למעשים בהם הורשע מחד גיסא, והוכחת קיומה של מערכת יחסים קרובה וחיובית בינו לבין ביאטריס מאידך גיסא, גורעים מהמשקל הכולל של המארג הראייתי שעומד נגדו. בהקשר זה, מפנה המערער לעדותה של אורנה באשר לטיב היחסים בינו לבין לביאטריס, כמו גם לאמרותיו של ע.פ. בחקירתו במשטרה בעניין זה. תחילה יאמר, כי במישור האחריות הפלילית, מניע אינו מהווה יסוד מיסודות העבירה בעבירת הרצח, ולכן גם אם לא הוכח קיומו של מניע, ניתן היה להרשיע את המערער בעבירה זו (ע"פ 8005/04 אברוטין נ' מדינת ישראל, פסקה 26 (29.3.2007), והאסמכתאות הנזכרות שם). אכן, נקבע בפסיקה זה מכבר, כי במישור הראייתי, "יש וקיומו של מניע, יהווה נדבך נוסף לראיות הנסיבתיות האחרות, ויחזק את המשתמע מהן. והיפוכם של דברים. העדר מניע יכול שיכרסם ביתר הראיות הנסיבתיות, ויפחית ממשקלן המצטבר" (ע"פ 3177/91 חייאב נ' מדינת ישראל, פסקה 10 (26.10.1992); ע"פ 7253/14 פינקלשטיין נ' מדינת ישראל, פסקה 51 לחוות דעתו של השופט י' עמית (16.11.2015); ע"פ 3625/91 אורנ' מדינת ישראל, פסקה 71 (9.6.2016)), אך ממילא איני סבור כי זהו מצב העניינים במקרה שבפנינו. על אף ניסיונו של המערער לשוות לקשרו הרומנטי עם ביאטריס נופך נורמטיבי ויציב, עיון בעדויות השונות, ובכללן העדויות אליהן מפנה המערער, מעלה כי לא הייתה זו המציאות כלל וכלל. אפרט.

60. כאמור, מלבד קשריו עם ביאטריס, ניהל המערער קשרים זוגיים עם נשים נוספות - בעיקר עם ר.צ., עמה התגורר בדירתה שבעיר בת ים במשך מרבית ימי השבוע (עמ' 1167 לפרוטוקול). בהקשר זה העיד המערער בבית המשפט כי הציע ל-ר.צ. להינשא לו אך זו סרבה (עמ' 1169 לפרוטוקול). בהמשך, כשנשאל לעניין האפשרות לבוא בברית הנישואין עם ביאטריס, ענה המערער כדלקמן (יצוין, כי בציטוט המובא הובא שמה של ר.צ., אשר צוין במלואו בדיון, בראשי התיבות האמורים):

" ש: ... אתה גם עם ביאטריס חשבת להתחתן, נכון? רצית להתחתן איתה, הצעת לה, נכון?

ת: תשמעו לפעמים זה, חוש הומור לפעמים זה, אם הייתי בן אדם טוב אני הייתי צריך להתחתן איתה.

ש: חוש הומור? תראה, החברות שלה סיפרו שהיא סיפרה להם שרצית להתחתן איתה, אז כנראה שזה לא היה כל כך בחוש הומור.

ת: תקשיבי אלי, בואי אני אגיד לך דבר אחד. כל גבר יכול להציע לכל אישה את רוצה להתחתן איתי, רוצה לשמוע מה דעתך, זה הכל.

ש: ואם היא הייתה אומרת שהיא רוצה להתחתן איתה [איתך - צ.ז.], איפה היית גר איתה? ת: אני אגיד לך את האמת.

ש: כן.

ת: אני לא הייתי מתחתן איתה כי הייתי נשאר עם ר.צ., עם ר.צ. כל החיים שלי עד סוף ימיה אני יישאר איתה, כי זאת האישה היחידה בעולם, אישה שהכרתי בחיים שלי ובאמת דאגה לי ואהבה אותי.

ש: אוקיי, אז אם ככה, מה שאתה בעצם אומר שסתם הצעת לה להתחתן, לא באמת התכוונת לזה.

ת: לא, חוש הומור, אני יש לי חוש הומור ... " (עמ' 1171 לפרוטוקול).

מהדברים עולה כי המערער לא ראה עתיד של ממש עם ביאטריס וביכר את מערכת היחסים עם ר.צ.. מנגד, בחינת עדותה של אורנה, אליה מפנה המערער כחיזוק לקשרו הטוב והמבוסס עם ביאטריס, מצביעה על הבנה שונה לחלוטין של זו האחרונה ביחס לטיב הקשר בין השניים. מעדותה עולה, כי ביום היעלמות המנוחות, 10.8.2009, יצאה ביאטריס מוקדם מהעבודה "בהתרגשות" ואף ציינה כי אולי תיקח מספר ימי חופש, שכן המערער הציע לה לבוא להיפגש עם בנו ולנסוע לקיסריה, בציינה כי "אולי היא תעשה איזשהו שינוי איתו" (עמ' 301 לפרוטוקול). לשאלת באת-כוח המשיבה בבית המשפט קמא "מה הכוונה שינוי?", השיבה אורנה כדלקמן:

"ת: אני נישאתי באותה תקופה איזה חודש וחצי (לא ברור) ואז היא אמרה לי מה את אומרת? אני אקבל אומץ כמוך ואעשה שינוי? אמרתי לה איזה שינוי? ... ללכת לגור עם אלי [המערער - צ.ז.] בבית של הבת שלו ברמת גן, שדניס תישאר בבית שלי. ככה אני אהיה יותר קרובה אליה והיא תישאר באזור רמת גן. אמרתי לה, אם את מוצאת לנכון שזה טוב לך, הכל בידיים שלך. וזהו. ואז היא יצאה בשלוש מהעבודה, וזהו" (עמ' 301-302 לפרוטוקול).

כל זאת, כאשר המערער, בניגוד לסברתה של ביאטריס, כלל לא גר עם בתו ברמת גן, כי אם עם ר.צ., עליה לא ידעה ביאטריס דבר; וכאשר אין חולק כי המערער התנייד דרך קבע ברכבה של ביאטריס, עשה שימוש קבוע בטלפון הסלולארי שקנתה האחרונה לדניס ואף נתמך על-ידי ביאטריס מהבחינה הכלכלית. בהינתן מצב דברים מעין זה, כשקיים

פער בין הציפיות של כל אחד מהצדדים לקשר, והמערער מרעיף על ביאטריס שקרים למכביר באשר למצבו האישי, אין מקום לטענה כי התקיימה בין השניים מערכת יחסים בריאה וכנה, בלשון המעטה. אכן, לא ניתן להצביע בבירור על מניע לרצח המנוחות, וגם בעניין זה רב הנסתר על הגלוי. ואולם, מהמציאות שתוארה, עולים כיוונים אפשריים, ולו תאורטיים בלבד, לקיומו של מניע - הטמון בהסתבכותו של המערער בשקרים השונים שסיפר לביאטריס, שייתכן ונחשפו נוכח ציפיותיה של האחרונה ל"שינוי" בסטאטוס בין השניים. נוכח האמור, איני סבור כי יש בטענות המערער בדבר היעדר מניע למעשים ובדבר קשרו החזק והיציב עם ביאטריס, כדי לגרוע ממכלול הראיות שהצטבר נגדו. גם אם לא הוכח המניע, מדובר במערכת יחסים מורכבת, בלשון המעטה.

61. בהערת אגב אציין בהקשר זה, בזהירות המתבקשת, כי לגישתי, טענת "היעדר מניע" אינה בעלת משקל ראייתי משמעותי, באופן יחסי, כאשר עסקינן בעבירות שנעשו בין פרטים שהתקיימה ביניהם, עובר לביצוע המעשים, מערכת יחסים ממושכת, אינטימית ומורכבת - כדוגמת בני משפחה, בני זוג, שותפים עסקיים וכדומה. במערכות יחסים ממושכות ומורכבות כגון-דא, מטבע הדברים, עשויים להיווצר חיכוכים ומתחים בין הצדדים, אשר אינם גלויים תמיד לסובבים אותם. דומה כי גישה מעין זו מקבלת משנה תוקף מקום בו הוכח כי הייתה בעייתיות כזו או אחרת בבסיס מערכת היחסים, כבמקרה שבפנינו, ולהיפך.

הסברים ותרחישים חלופיים

62. המערער מונה בערעורו שורה של תרחישים חלופיים באשר לרצח המנוחות, אשר לו היו נבדקים, לטענתו, היו מעלים ממצאים מפלילים נגד אחרים - טענות הבאות בגדרי השלב השלישי ב"מבחן התלת-שלבי". כך, מציין המערער, בין היתר, את אמרתו של שי הרון לפיה אדם תימהוני הסתובב באזור פח האשפה בעת מציאת גופתה של ביאטריס ושאל על אודות הרצח (נ/32); את "האדם המוזר" עליו הצביעו בני משפחת ש., שהתגורר באותה העת בדירה בבניין החרושת 10 ברמת גן, ואשר עורר את חשדם של השלושה; וסכסוכים שהיו לדניס עם גורמים עברייניים באילת. תרחישים אלו נבחנו על-ידי בית המשפט המחוזי בהכרעת דינו, ונדחו. מכל מקום, מדובר בתרחישים רחוקים וחסרי כל ביסוס, ובכך אין סגי כדי לפגום במכלול הראיות שנצטברו נגד המערער. מעבר לכך, אין בתרחישים אלו כדי לספק הסבר סביר לממצאים השונים שפורטו, ובכללם כתמי הדם שנמצאו בדירה, או הניקיון שנערך בה. לפיכך, אני מקבל את קביעות בית המשפט בנדון ודוחה טענות אלה של המערער. כך גם איני מוצא ממש בטענות המערער לעניין מחדלי חקירה כאלה ואחרים - טענות אלו נבחנו ונדחו על-ידי הערכאה הדינית, וגם בהיבט זה דעתי כדעתה ונימוקי כנימוקיה.

63. נמצא, שלאחר העיון בטענות המערער, ובחינה נוספת של הראיות הנסיבתיות שעמדו בבסיס הרשעתו מצאתי כי שזירתן יחד מצביעה על מסקנה הגיונית אחת ויחידה, מעבר לספק סביר, לפיה המערער הוא שרצח את המנוחות. לא עלה בידו של המערער לבסס תרחיש חלופי, אשר יש בכוחו לספק הסבר סביר אפשרי השולל את אשמו, כאשר מכלול הראיות לא משאיר מקום לתזה מזכה חלופית, גם לא כזו שהמערער לא טען לה. כך, גם אין מקום להתערב בהרשעת המערער בעבירות הנוספות שיוחסו לו, שכן ממילא לא הוצגו בערעורו טענות של ממש לעניין זה. לפיכך, אין הצדקה להתערב בהכרעת דינו של בית המשפט המחוזי.

אכן, אין לחדד כי נותרו תהיות ושאלות בלתי-פתורות סביב הפרשה שבפנינו, ואולם דומני כי אותם חלקים חסרים ומעורפלים אינם חיוניים להבנת התמונה הכוללת העולה ממכלול הראיות. יפים לעניין זה הדברים שנאמרו בפסק דינם המשותף של השופטת מ' נאור ושל השופט י' דנציגר בע"פ 4354/08 מדינת ישראל נ' רבינוביץ (22.4.2010):

"אמנם ישנם 'חללים' מסוימים בסיפור המעשה כפי שאירע. ואולם, בהכרעת הדין אין

חובה לספק הסבר לכל מה שהיה או לא היה ואין חובה לפתור את כל 'החידות' העולות. מלאכת הרכבת התמונה הכוללת המצטיירת מן הראיות, איננה מחייבת שכל אבני תמונת ההרכבה 'ימצאו' ויונחו במקומן. די בכך שהמעין בתמונה המורכבת מאבני תמונת ההרכבה הקיימות, אף שאינן מלאות, יוכל לקבוע בוודאות: אני רואה בית, אני רואה עץ, אני רואה שמיים. די בכך שבית המשפט הקובע את העובדות, אף שלא כל רכיביה של תמונת ההרכבה מצויים לנגד עיניו, יהיה מסוגל להרכיב את חלקיה המהותיים של התמונה, אף שלא את התמונה המלאה לפרטי פרטיה. אכן, התמונה אינה מלאה, אך היא תמונה מספקת" (שם, פסקה 50).

כך, נותרו, למשל, אופן גרימת מותן של המנוחות, כמו גם מיקום ביתור גופתן לוט בערפל. אך אין בכך כדי לשנות מן המסקנה המרשיעה נגד המערער העומדת על קרקע איתנה. משזו מסקנתי, אעבור לבחינת טענות המערער כנגד גזר דינו.

הערעור על גזר הדין

64. לטענת המערער, לא היה מקום לקביעה כי שני מאסרי העולם שהושתו עליו בגין רצח המנוחות ירוצו במצטבר, ובמסגרת ערעורו על גזר הדין הוא עותר להורות כי מאסרי העולם ירוצו בחופף. הנימוק היחיד שהציג המערער לכך, הסתכם במשפט הן בהודעת הערעור והן בעיקרי הטענות מטעמו: "בנסיבות הלא ברורות של המקרה אין אנו יודעים בדיוק מה קרה וכיצד נתרשש הדבר. זאת, זולת התוצאה. בנסיבות אלו מן הראוי היה לגזור מאסר עולם אחד בלבד". טיעון כגון-דא אין לקבל. משהורשע המערער ונקבע כי הוכחה אשמתו באשר למיחוס לו, אין רלבנטיות, לעניין קביעת עונשו, לנסיבות שנותרו בגדר תעלומה. לא-ז-אף-זו, כפי שאף ציין בית המשפט המחוזי, אי-הבהירות הקיימת בתיק דנא, נובעת בעיקרה מפעולות שביצע המערער להעלמת וטשטוש הראיות למעשיו. ברי, כי הקלה בדינו אך משום שפעולות אלו הביאו לשאלות שאינן פתורות בפרשה, תהא בבחינת "יוצא חוטא נשכר".

65. לפיכך, ומשהמערער לא העלה השגות נוספות באשר לגזר הדין, איני מוצא להתערב בהחלטת בית משפט קמא להשית על המערער שני מאסרי עולם מצטברים. דומה כי העונש שהוטל על המערער הולם את פגיעתו החמורה בערך קדושת החיים ואף נועד להרתיע מפני התוצאה הטראגית של נטילת חיי אדם. המערער נטל במו ידיו, בצורה קרה ואכזרית, את חייהן של שתי נשים - אם ובתה היחידה, ובהמשך אף ביתר את גופותיהן בצורה מבזה ומעוררת פלצות, תוך מאמץ, אחד מיני רבים, להסתיר ולטשטש עקבותיו. בנסיבות אלה, סבורני כי גזר הדין שניתן בעניינו של המערער משקף איזון ראוי בין מכלול השיקולים הצריכים לעניין, ואין מקום להתערבות בו.

66. סוף דבר, לו תישמע דעתי, ערעורו של המערער יידחה על שני חלקיו, כך שהכרעת דינו של משפט קמא, כמו גם גזר דינו, יוותרו על כנם.

השופט י' דנציגר:

אני מסכים.

שופט

השופט מ' מזוז:

אני מסכים לפסק דינו המקיף והממצה של חברי השופט צ' זילברטל.

שופט

לפיכך הוחלט כאמור בפסק דינו של השופט צ' זילברטל.

ניתן היום, י"ב בטבת התשע"ז (10.1.2017).

שופט

שופט

שופט
